DARBININKAS

XLII NR. 73 | 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y. | ANTRADIENIS - TUESDAY SPALIO - OCTOBER 15, 1957 M. | Administracija GLenmore 2-6916 Redakcija GLenmore 9-7281 | 10 CENTŲ

ĮTEMPIMAS DĖL SYRIJOS IR SATELITO VIS AUGA

VAKARUS NUSTEBINO EGIPTO KARIUOMENĖ SYRIJOJE • SPAUDA REIKALAUJA IŠ AMERIKOS VYRIAUSYB. VEIKLOS

Syrijos padėtis aštrinama. Iniciatyva Syrijos ir Maskvos rankose.

Syrija pareiškė protestą, kad Turkija laiko savo kariuomenę, sutelktą prie Syrijos sienos. Chruščiovas pereitą savaitę pakartojo grasinimą Turkijai.

Valstybės departamentas spalio 10, atsakydamas į Sovietų grasinimą, pažadėjo Turkiją ginti.

Syrija spalio 12 vėl pakartotinai apkaltino Turkiją ir Ameriką, kad jos buvo sutarusios, jog Turkija užims Syriją, ir tik Sovietų įsikišimas nuo to sulaikė.

Egiptas spalio 13 iškėlė savo kariuomenę Syrijos uoste Latakia, per 80 mylių nuo Turkijos sienos.

Paskelbė, kad kariuomenė bus laikoma prie Turkijos sienos. Tai esą padaryta pagal 1955 susitarimą tarp Egipto ir Syrijos. Prie to susitarimo yra prisidėjusi ir Saudi Arabija.

Amerika ir Anglija nauju Egipto žygiu buvo nustebintos. Valstybės departamentas lig šiol tyli. Anglijoje aiškinama, kad Egiptas siekė ne tiek karinių, kiek politinių tikslų: pademonstruoti, kad Syrijai tikrai gresia Turkija, parodyti arabams Egipto jėgą ir atgrasyti tuos arabų kraštus nuo Amerikos, kurie yra jai palankūs.

Lebanonas, kuris yra Amerikai palankus, jau pranešė apie didelį spaudimą atsisakyti nuo Eisenhowerio programos viduriniam rytam.

ANGLIJOS karalienė Elzbieta ir jos vyras Pilypas padėjo vainiką Ottawoje prie paminklo žuvusiems pirmame kare

Prezidentas atsilygino

Prez. Eisenhoweris pasikvietė pusryčių naujosios negrų valstybės Chana finansų ministerį, kuris buvo atvykęs į finansų ministerių konferenciją. Tuo pakvietimu prezidentas norėjo atsiteisti už Doverio, Del., restoraną, kuriame ministeriui buvo atsisakyta patarnauti, kadangi jis negras.

GHANA finansų ministeris K. A. Gbedemah pas prezidentą Eisenhowerį pusryčiuose.

Atvyksta Anglijos karališkoji pora

Anglijos karalienė Elzbieta ir jos vyras Pilypas spalio 10 iškilmingai sutikti Kanadoje, kur išbus keturias dienas. Paskui karališkoji pora atvyksta į Washingtoną ir New Yorką. New Yorke bus spalio 21. Čia buvo du susijaudinimai. Vienas — kas daryti, kad Waldorf Astorijoje, kur svečiai sustos, užimti karaliams skirti kambariai. Juos kaip tik dabar turi Saudi Arabijos svečiai. Nu Saudi Arabijos svečiai. Nuspresta, kad Anglijos karališkoji pora bus patenkinta ir šešiais aukštais žemiau apartamentuose, kur yra ne 4 miegamieji, bet tik trys. Antras susijaudinimas — dėl vyno. Vyno augintojų sąjungos atstovai pareiškė protestą, kad karalienė bus vaišinama iškilmingame bankete prancūziškais vynais, o ne amerikiniais.

Anglijos atstovybės rengiamame priėmime Anglijos karalienės garbei pakviestas dalyvauti ir Lietuvos atstovas J. Kajeckas.

AMERIKOS NAUJA RAKETA IŠMĖGINTA

Spalio 11 Amerikos aviacijos laboratorijos paleido iš Floridos vidutinio tolumo raketa. Nors oficialiai nieko nenaskelbta, bet mačiusieji skelbia, kad raketa nuskridus 2000 mylių ir nukritusi į Atlantą. Ji padarius 500 mylių toliau, nei iš jos buvo laukiama. Spėjama tai buvusi raketa, vardu "Thor". Tai buvo jo šeštas mėginimas. Iš šešių kartu du mėginimai buvo sėkmingi. Pirmu kartu "Thor" buvo paleistas š. m. rugsėio 20. Jis pakilęs į aukštį iki 400 mylių.

Algirdas Landsbergis laimėjo dramos konkursą

Clevelando LB apygarda buvo paskelbus dramos konkursą ir už geriausią veikalą buvo paskyrus 1000 dol. premiją. Buvo atsiųsti keletas veikalų, ir 1000 dol. premija atiteko Algirdui Landsbergiui už jo dramą "Penki stulpai".

Premija įteikta spalio 13 Clevelande. Ta proga Vaidilos teatras suvaidino Vydūno "Ne sau žmonės".

Du varžėsi, trečias pasinaudojo

Kodėl Amerika neturi satelito nei tolimojo skridimo raketos?

Tokiam klausimui atsakyti medžiagos duoda UP. Ji rašo apie dvi amerikiečių grupes, kurios rengia satelitus ir raketas. Aviacijos grupė Floridoje ir armijos grupė Aliabamoje.

Armijos grupei vadovauja vokiečių raketų specialistas dr. W. Braun. Esą prieš metus jis prašė leidimo satelitui iššauti. Jo satelitas buvo 22 svarų, ir 20 colių diametro. Apsaugos sekretorius Wilsonas neleido ir armijos grupei uždraudė kalbėti apie satelitą ir raketas tolimojo skridimo. Tai buvo pavesta aviacijos grupei. Pentagonas parėmęs aviaciją. Aviacija programos darbus vykdyti atiduoda privačiom firmom, armija juos vykdo savo jėgom ir priemonėm. Pulk. J. Nickersono pastangos apginti armijos pagamintą raketą "Jupiter" prieš aviacijos pagamintą "Thor" spaudoje susilaukė bylos karo teisme. Pulkininkas rastas nusikaltęs drausmei ir išjungtas visai iš raketų gamybos.

Spaudoje paskelbtas pareiškimas taip pat aukšto pareigūno, nenurodant pavardės, kuris sako, kad Amerikos satelito gamyba sulėtinusios intrygos dėl pirmenybės, o gal ir kai kam piniginė nauda, atiduodant milijoninius darbus privačiom firmom.

EUROPA SUJUDO DĖL RAKETOS IR SATELITO

Strasbourge septynių Europos valstybių parlamentų konferencijoje kai kurie atstovai prikaišiojo Amerikai, kad ji davėsi aplenkiama satelito ir raketos srity. Konferencija ragino Europos valstybes imtis taip pat iniciatyvos satelitų pažangai. Tam priešinosi iš visos konferencijos tik Vokietijos 4 socialdemokratai.

Amerika buvo įspėta

Apie Sovietų pasiruošimus paleisti satelitą Amerikos saugumas pranešė jau balandyje, bet valstybės saugumo taryboje tai žiniai daugumas buvo labai skeptiški, ja netikėjo. Labiausiai tada jungtinio štabo viršininkas adm. Radfordas.

METEORAS AR RAKETA?

Spalio 10 viršum Colorado—Utah valstybių skridęs keleivinis lėktuvas pastebėjo artėjant didžiulį degantį kamuolį. Lėktuvas su 20 keleivių tik staigiu pasisukimu išvengė susidūrimo. Mačiusieji tvirtino, kad ugnies kamuolys buvo didumo sulig namu. Aiškinama, kad tai buvo meteoras.

Brangsta telefonas

New Yorko valstybėje leista pakelti telefono mokestis. Privatiem abonentam teks mokėti papildomai po 35 cn. mėnesiui, įstaigom po dolerį.

• **Prancūzijoje** vyriausybe sudaryti pavesta A. Pinay. Tai jau trečias kandidatas. Tačiau maža vilties, kad ir jam pasisektų.

• **Alžiro karo** paskutiniu laiku daugiau iniciatyvos rodo prancūzai. Sukilėliai ar pavargo, ypačiai netekę kai kurių savo vadų, ar laukia Jungt. Tautų pasisakymo. Per tris dienas prancūzai paėmė nelaisvėn 108 sukilėlius, užmušė 80.

• **Valstybės departamentas** panaikino pirštu nuospaudų reikalavimą įvažiuojantiem į Ameriką.

• **Amerikoje** bedarbių skaičius padidėjo 700,000 nuo rugpiūčio iki rugsėjo.

MALDA TARP MALDŲ

Prezidento Eisenhowerio pageidavimu, Little Rock bažnyčiose buvo maldos už sugyvenimą. Baptistų pamokslininkas paskaitė bažnyčioje maldą už "vyrą, kuris pasiuntė kariuomenę į Arkansas ir paskui grįžo į golfo klubą, lyg nieko nebūtų įvykę".

• **Sovietų** Izvestija aiškina, kad Amerikoje persekiojami rusai ir kiti slavai. Taip kaltina prof. Makar, kuris buvo Amerikos raketos laboratorijoje ir pernai gruodyje grįžo į Ukrainą.

DAUGIAUSIA TEBEKALBAMA VIS APIE SATELITĄ

SOVIETAI DIDINA ĮSPŪDĮ PASAKOJIMAIS APIE KELIONES Į MĖNULĮ IR MARSĄ • AMERIKA GRIEBIASI SAVO PROGRAMOS SKUBINTI

Sovietų paleistas apie žemę satelitas (sputnikas) tebėra nustelbęs pasaulį kitus įvykius. Sekamas pats satelitas Amerika svarsto, ką ji turi daryti satelito ir raketos programoje; Sovietai giriasi savo kitais rengiamais įvykiais erdvėje; Europa jaudinasi, ir Amerikos spauda ieško išeities.

SATELITAS TEBESISŪKA

Satelitas sukasi apie žemę jau antra savaitė. Sekmadienio rytą jis buvo matomas New Yorke. Ne jį, o tik raketos dalis matė plika akimi. Raketos trečioji dalis — skelbia Cambridge observatorija — esas priartėjęs savo orbitoje 20 mylių arčiau prie žemės. Laikas sutrumpėjęs 3 sekundėm per diena. Tuo tarpu greitis per valanda padidėjęs 20 mylių. Spėjama, kad jis išsilaikys apie mėnesį. Tuo tarpu pačiam satelitui priskiriama iki metų laiko, jei jo nesuardys meteoritai, į kurių lauką satelitas dabar yra pakliuves.

SOVIETAI SKRISIA Į MĖNULĮ IR MARSĄ

Sovietų mokslininkas Dobronravov laikraštv "Trud" paskelbė, kad sovietai rengia kelione i Mėnuli. Tarp žemės ir Mėnulio yra 238.857 mylios. Sovietu "laivas" į Mėnulį nuplauksias per vieną dieną, darydamas per sekundę po 1.8 mylią; tai bus pusantro karto greičiau nei satelitas apie žemę.

Sovietai taip pat planuoją kelionę į Marsą. Marsas nuo žemės per 35 milijonus mylių buvo 1956 rugsėjyje, kada jis labiausiai prie žemės buvo priartėjes. Marsui pasiekti reiktų 256 dienų Kelionė į abudu galus truktų 3 metus.

Kitas sovietų mokslininkas skelbia, kad naujas sovietinis satelitas apie žemę bus jau kelių tonų svorio (pirmasis 184 svarų).

Kur yra faktai, kur dar tik fantazija, sunku beatskirti. Tačiau Barcelonoje Vakarų mokslininkų kongresas spalio 12 įspėjo, kad Sovietai savo programa kelionei į Mėnulį gali būti pasirengę per 3—4 mėnesius, vadinas, per tiek laiko kiek Amerikai reikės satelitui paleisti.

AMERIKOS RAKETA SKRIS GRUODYJE

Prezid. Eisenhoweris pereitą ketvirtadienį spaudos konferencijoje pareiškė, kad Amerikos pirmas satelitas bus paleistas pavasarį. Prezidentas atsiliepė, kad Amerika nelenktyniuoja su Sovietais satelito srityje, dirbdama skyrium raketas ir skyrium satelitus. Nors pasakė, kad satelitas neturi jokios karinės reikšmės Amerikos saugumui, tačiau tuojau sušaukė valstybės saugumo tarybos posėdį, paskiau vyriausybės, kur buvo svarstoma, kaip pagreitinti Amerikos satelito ir raketų gamybą. Šis klausimas vyriausybėje yra tapęs pirmuoju tarp visų kitų darbų.

• **Azijos** influenza susirgimų Amerikoje per savaitę padvigubėjo. Dabar esą apie 1 mil. Per kelias ateinančias savaites sveikatos departamentas laukia, kad iš penkių amerikiečių keturi bus aplankyti "flu".

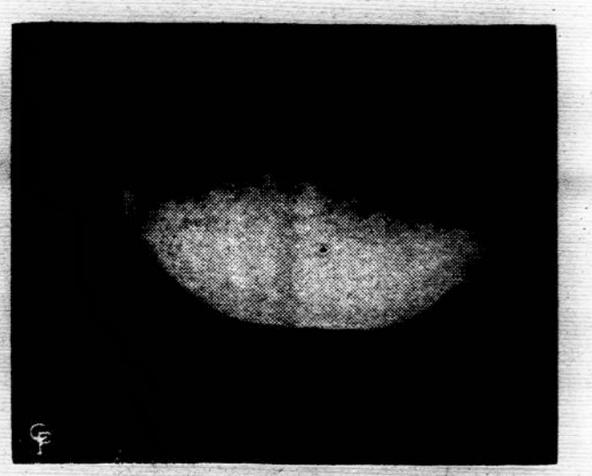

TAIP ATRODO SATELITAS šalia mėnulio. Tašias dešinėj yra raketos trečdalis, kuris keliauja taip pat. Nuotrauka daryta prie Baltimorės.

Paliko tik po 16 dol. asmeniui

Komunistinė Vokietija spalio 13 staiga uždarė sienas ir įsakė piliečiam pakeisti savo turimas markes naujom. Kiekvienam keičia tik po 300 markių. Tai lygu maždaug 16 dol. Kas per 300 markių daugiau, bus keičiama vėliau. Kas turi pinigus bankuose, tų pinigai per 300 markių taip pat užblokuoti.

Tai įprastinis sovietuose piliečių apiplėšimas. Bet Vokietijoje jis turėjo dar kitą tikslą — suduoti smūgį vakarų Berlyne turintiem sovietines markes. O tokių markių vakariniame Berlyne esą 15—20 milijonų, nes apie 5000 vakarinio Berlyno gyventojų dirba sovietiniame Berlyne.

• **Tokio** mieste ryšium su satelitu pakilo kainos akcijų Marso žemei eksploatuoti. Iš 55 cn. pakilo iki 2,58 dol.

PADĖTIS REIKALAUJA SPRENDIMO

Pavergtųjų kritika Vakarų politikai Sovietų atžvilgiu

Pereitą kartą Darbininke buvo atpasakoti dviejų svečių iš Europos pasisakymai dėl padėties, kurią sudarė Sovietų okupacija rytų ir Vidurio Europoje. Europos Tarybos atstovas Svedijos senatorius K. Wistrand padėtį vadino **sovietiniu kolonializmu.** Kitas Europos Tarybos atstovas olandas F. J. Goedhart ragino Jungtines Tautas nusikratyti iliuzijom ir parodyti veiklumo bent tiek, kaip senoji Tautų Sąjunga.

Prieš Jungtinių Tautų ar apskritai Vakarų neveiklumą, kuriam pridengti viešojoje opinijoje sugalvoja visokias teorijas apie Sovietų Sąjungos režimo pasikeitima, apie palengvėjimą ir išlaisvinimą savaime ateisiantį, pasisakė ir Jungtinių Pavergtųjų Tautų seimo atstovai.

Padėtis reikalauja sprendimo, kol nevėlu

"Mes atidžiai sekame ir iš pagrindų studijuojame įvykius mūsų kraštuose, — kalbėjo lietuvių delegacijos pirmininkas **V. Sidzikauskas,** atidarydamas diskusijas. — Mes pažįstame savo tautų dvasią bei nuotaikas. Pavyzdžiu imu savo kraštą Lietuvą... Senoji stalininkų klika tebeturi galią vadinamoje vyriausybėje ir kompartijoje. Nepataisomai plečiasi praraja tarp tautos daugumos ir kompartijos valdžios klikos, taip pat tarp tautos ir svetimojo pavergėjo — Sovietų Sąjungos". Pažymėjęs, kaip pavergtos tautos, negalėdamos pakelti ir priimti svetimo režimo, sukyla Lietuvoje, Lenkijoje, Vokietijoje, Vengrijoje, nes trūksta žmonių kantrybė. "Apie šimto milijonų europiečių neįveikiamas troškimas būti laisvais anksčiau ar vėliau tarptautinei įvykių eigai primes savo logiką. Todėl apsaugoti žmoniją nuo naujų baisių bandymų politinė išmintis valstybės vyrų, ant kurių pečių Apvaizda uždėjo atsakomybės naštą, diktuoja imtis reikalingų priemonių, kol dar nevėlu".

Padėtis reikalauja sprendimo.

Bet sprendimo Vakarai nedavė

"Nelaimei — tęsė kalbėtojas,— laisvasis pasaulis į šiuos istorinius įvykius tinkamo atsakymo nedavė. Nedavė realios politinės pagalbos vengrų tautai, atvirai sukilusiai prieš svetimą agresorių. Nebuvo imtasi sankcijų prieš Sov. Sąjungą dėl jos patyčių iš Jungtinių Tautų ir jų rezoliucijų. Nebuvo atimta privilegija būti JT nariu iš Sovietų primestojo Kadaro reujimo".

Vakarų iliuzija ir pagal ją praktikuojama politika

"Laisvojo pasaulio politika sovietinio agresoriaus atžvilgiu, kaip ji vykdoma Pasaulio Organizacijos, yra perjungta į moralinio spaudimo ir įtikinėjimo metoda, aiškiai prileidžiant, kad Kremliaus komunistinė diktatūra keičia savo veida ir kad mūsų kraštų komunistinių režimų evoliucija į tikrą nepriklausomybę ir laisvę yra ne tik galima, bet jau

(Nukelta į 2 psl.)

SAULĖS ŠTEBUKLAS (2)

Kruvina saulė ėmė artėti į žemę

Minia visais laikais lieka tą pati: kad įtikėtų, jai reikalingas akivaizdus stebuklas. Jis įvyko Fatimoje šeštojo Dievo Motinos apsireiškimo metu.

Šešto ir paskutinio Marijos pasirodymo metu 1917 spalio 13 buvo suplaukę kelios dešimtys tūkstančių žmonių į Fatimos apylinkes. Jie tematė kaip ir kituose pasirodymuose baltą debesėlį. Pasikalbėjimui su Marija pasibaigus, staiga Liucija sušuko:

— Žiūrėkite į saulę.

Koks nepaprastas, niekados nematytas reginys, — pasakoja prof. L. Gonzaga da Fonseca remdamasis liudininkų parodymais.— Lietus staiga nustojo lyti, prasiskyrė debesys, ir pasirodė saulė. Tačiau jos šviesa buvo sidabrinė, lyg mėnulio. Tik vienu momentu saulė pradėjo nepaprastu greičiu, kaip ugnies ratas, suktis apie save, mesdama geltonus, žalius, raudonus, mėlynus ir violetinius spindulių pluoštus. Debesys, medžiai, uolos, žemė ir didžioji žmonių minia paskendo fantastinėj šviesoj. Vieną akimirksnį ji sustojo; po to ugnies rutulio šokis prasidėjo iš naujo. Dar sykį sustojo, ir po trumpos pertraukos vėl pasirodė tas nepaprastas reginys, tačiau daug spalvingesnis, daug aiškesnis kaip pirma.

Minia stovėjo be kvapo, nustebinta.

Staiga visiem pasirodė, kad saulė, tartum atsipalaidavo iš padangių ir visa raudona, tartum kraujas, pradėjo kristi ant jų. Pasigirdo tūkstantinės minios išgąstingas balsas. Vieni kitus prarėkdami šaukė: "Stebuklas, stebuklas". "Aš tikiu Dievą", "Sveika Marija", "Dieve, pasigailėk mūsų".

Žmonės puolė ant kelių į purvą ir garsiai kalbėjo gailesčio aktus. Šis reginys truko gal 10 minučių. Jį matė apie 70,000 žmonių: tikinčių ir netikinčių, paprastų kaimiečių ir išlavintų miestiečių, mokslininkų ir žurnalistų. Jie pergyveno stebuklą be jokio pasiruošimo, be jokios kitos įtakos, tik mergaitei šūktelėjus: "Žiūrėkite į saulę".

Jie visi matė tą patį reiškinį vienodom, aiškiai atskirom fazėm ir tuo pačiu metu, kurio diena ir valanda apie stebuklą jau prieš kelis mėnesius buvo pažadėta ir pranešta.

Be to, iš bylos protokolų matyti, kad

šis stebuklas buvo pastebėtas ir kitų asmenų, kurie nuo apsireiškimo vietos buvo už penkių ir daugiau kilometrų,

todėl apie kokią nors sugestiją negali būti nė kalbos.

Kai kurie liudytojai parodė, kad šio stebuklo metu jie žiūrėjo į vaikus, norėdami sekti ir mažiausius jų judesius; jie yra pastebėję ant vaikų veidų nuostabų spalvų keitimąsi.

Dar verta paminėti vieną aplinkybę, kuri paaiškėjo apklausinėjant liudytojus. Ją patvirtino labai daug žmonių, būtent: visi nustebo, kad

po saulės stebuklo visų drabužiai, kurie ką tik buvo nuo lietaus peršlapę, buvo visai sausi.

Tuo metu, kai minia be žado stebėjo saulės reiškinių pirmą fazę, vaikai gėrėjosi visai kitu reginiu... Dar penktojo pasirodymo metu Madona vaikam pažadėjo ateiti spalio mėnesį su šv. Juozapu ir Kūdikėliu Jėzum. Vaikai, sekdami akim šv. Mergelę, kai ji kilo į dangų ir nyko begalinėj erdvėj,

staiga greta saulės pamatė Šventąją Šeimą;

dešinėj stovėjo šv. Mergelė, apsirengusi baltais rūbais ir žydriu apsiaustu. Jos veidas atrodė šviesesnis už saulę, kairėj — šv. Juozapas su Kūdikėliu Jėzum, kuris buvo gal 2 metų amžiaus. Šventoji Šeima laimino kryžiaus ženklu pasaulį. Šiam regėjimui pranykus, Liucija pamatė laiminantį žmones Išganytoją ir dar kartą Madoną dviejuose paveiksluose. Atrodė jog esanti Motina Sopulingoji, tačiau neturėjo krūtinėj kalavijo, ir aš mačiau ją pasakojo Liucija — kitame paveiksle, kaip Karmelio kalno Mariją.

Pradingus šiem pasirodymam, ir vaikai galėjo nukreipti savo dėmesį į saulės reiškinius.

Tą pačią dieną žmonės pradėjo kalbėti apie nepaprastą išgijimą, įvykusį apsireiškimo vietoje.

Tūkstančiai buvo įtikėję nuostabiais pasirodymais. Nepatikinčiu "tomu" ilgiausiai turi būti bažnyčios atstovai. Lisabonos kardinolas, išgirdęs apie keistus reiškinius, pasiskubino įspėti kunigus, kad nesikištų į tą reikalą. Bet jis ir nesusilaukė minias įtikinančio stebuklo, įvykusio spalio 13. Dar rugpiūčio mėn. jis mirė, tačiau paliko jo draudimas kunigam ir toliau. Fatimos gyventojai net buvo įtarę savo kleboną, kad jis prisidėjo prie laisvamanių. Tik lapkričio 3 Lisabonos generalvikaras paskyrė komisiją įvykiam ištirti. Po pusantrų metų ji pristatė raportą. Tada 1921 spalyje vyskupas leido laikyti pasirodymo vietoje Cova de Iria pamaldas atvykstantiem maldininkam.

Galutinis bažnyčios sprendimas buvo paskelbtas tik 1930 spalio 13. Tai buvo vyskupo ganytojiškas laiškas, kad Marijos pasirodymai, įvykę Cova da Iria 1917 gegužio 13 —spalio 13, yra tikėtini, ir leido ją garbinti viešai Fatimos Marijos vardu. (b.d.)

Vagystė ar biednystė?

Lenkijoje oficialiai bankuose už amerikiečių dolerį teduoda 3.90 zlotų. Galima būtų kentėti, bet reikalas paaiškėja, kai papraščiausio restoranėlio prasti pietūs kaštuoja 60 zl. Paskutiniu laiku užsieniečiam turistam jau duoda 24 zlotus. Juodojoj biržoj doleris svyruoja tarp 150—200 zl. Žmonės dolerius labai graibo, bet pagauti eina už grotų, o užsieniečiai tuoj pat išsiunčiami iš Lenkijos.

POPIEŽIUS PIJUS XII laimina pasauliečių apaštalavimo kongreso dalyvius.

PREL. J. BALKŪNAS AIŠKINA APIE BENDRUOMENĘ

SPAUDA

Drauge spalio 7 prel. J. Balkūnas, PLB seimo organizacinio komiteto pirmininkas, viešai atsako į tame pat laikraštyje paskelbtą V. Kutkaus kvietimą pakeisti atstovų rinkimo į Pasaulio Bendruomenės seimą būdus. Pirmininkas patikslina atsakymus į eilę bendruomenės seimo rinkimo klausimų:

V. Kutkus rašė, kad seimas atbaigs bendruomenės organizaciją.

Koki yra seimo tikslai

Prel. Balkūnas nurodo kuklesnius tikslus: esą "seimas suteiks stiprių impulsų bendruomenės organizacijos tolimesniam plitimui bei stiprėjimui, nes kai kuriuose kraštuose... bendruomenės organizacija tik labai pamažu bręsta ir tvirtinasi...". Pavyzdžiu nurodo ir Amerikoje "Naujienas", kurios seimo išvakarėse "tebeneigia bendruomenės organizacijos reikalingumą, o patį PLB seimą siekia diskredituoti melu paremtu gretinimu jo su Gomulkos seimu ir su komunistinių rinkimų parodija. Nesigiliname čia į tos demagogijos tikrąsias priežastis, bet faktas, kad netgi JAV lietuvių bendruomenės kai kurie vadovaują sluoksniai tebėra priešingi bendruomenės organizacijai".

Tad autorius daro išvadą: "Kalbėti apie bendruomenės organizacijos atbaigą dar per anksti. Gal būt, PLB seimas ir galima laikyti bendruomenės organizacijos pastato stogu. Bet stogo uždengimas dar nereiškia statybos pabaigos".

Kodėl viso pasaulio bendruomenės negali turėti vieno vadovaujančio centro?

V. Kutkus teigė, kad seimas "duos vienintelę visų laisvojo pasaulio lietuvių demokratiškai išrinktą vadovybę".

Prel. Balkūnas: "Tiesa, PLB organizacijos idėjos tėvų buvo galvoj sukurti vieno centro vadovaujamą PLB organizaciją. Tačiau įvairių valstybių nuostatai ir nuotaikos tą perspektyvą seniai palaidojo. Praktiškai PLB seimas, jei jau norime jį su kuo lyginti, bus ne koks JAV kongresui lygiareikšmis, o veikiau Britų Commonwealth apskritojo stalo konferencijai. Kaip ten, taip ir į PLB seimą susirenka savarankių bendruomenių atstovai bendrais klausimais pasitarti, bendrą problemų apsvarstyti, bendrų išvadų padaryti ir bendrą valią pademonstruoti.

"Yra kraštų, kurių nuostatai draudžia organizacijom priklausyti centrui, esančiom už krašto ribų. Mūsų kalbos apie PLB seimą kaip apie "vienintelį viso laisvojo pasaulio lietuvių vadovybę" gali tik passunkinti kai kurių kraštų lietuvių dalyvavimą PLB seime. Norėčiau užtikrinti, kad PLB seimas jokios pasaulio lietuvių valdžios nesteigs ir negali steigti".

Kodėl atsisakyta tiesioginio balsavimo

V. Kutkaus pagrindinis siūlymas buvo skelbti tiesioginius rinkimus.

Prel. Balkūnas sako: "PLB seimo atstovam rinkti atsisakyta tiesioginio balsavimo svarbiausia dėl to, kad praktiškai tatai nepritaikoma. PLB seimą sudarys apie 20 kraštų atstovai. Anaiptol ne visų kraštų bendruomenės galėtų tiesioginiais balsavimais pasinaudoti, ne visur lietuviai gali naudotis tokiom laisvėm kaip JAV. Todėl buvo pasirinkta visų kraštų bendruomenėm tinkamas būdas: PLB seimo atstovus renka krašto bendruomenės aukščiausias organas — krašto bendruomenės atstovybė, kongresas, seimas, taryba... Redaguojant PLB seimo laik. konstituciją ir rinkimų nuostatus, buvo atsiklaustas visų kraštų bendruomenės ir PLB seimo atstovų rinkimo tvarkai visos pritarė".

Ir Amerikos prezidentas renkamas nedemokratiniai

V. Kutkus galvojo, kad tiesioginio balsavimo rinkimai esą visuotiniai ir demokratiniai. Jais geriausia pasinaudoti šiame demokratiniame krašte.

Prel. Balkūnas nurodo, kad demokratiniai yra ir netiesioginio balsavimo rinkimai. "Pavyzdžiui JAV prezidentas renkamas ne tiesioginiu balsavimu. Renkami tik elektoriai. Bet dar niekas niekad nereiškė net abejonės, kad JAV prezidentas renkamas ne visuotiniu ir nedemokratiniu būdu".

PADĖTIS REIKALAUJA SPRENDIMO

(Atkelta iš 1 psl.)

pakeliui. Pagal šią nuomonę Chruščiovas yra geresnis už Staliną, ir JT turinti susilaikyti nuo stipresnio politinio spaudimo į Kremlių... Taigi pagal šią doktriną pavergtosiom tautom beliktų tik vienintelė viltis — kad sovietų tautos įsisąmonintų sovietinio viešpatavimo tikrąjį pobūdį".

Ar Vakarų iliuzija turi pagrindo?

"Mes pripažįstame, kad Sovietų Rusijoje ir pavergtuose kraštuose yra šiokių tokių pasikeitimų... Bet mes netikime, kad Sov. Sąjunga galėtų 'suliberalinti' komunistinius režimus iki tiek, kad tatai grėstų jų totalistiniam charakteriui ir neaprėžtai priklausomybei nuo Kremliaus viešpatavimo. Argi yra protingo pagrindo tikėti Chruščiovo staigiu pasikeitimu? To Chruščiovo, kuris ilgus metus buvo ištikimas Stalino bendradarbis! Argi yra protingo pagrindo tikėti staigiu pasikeitimu Bulganino, kuris buvo įrankis, primetant lenkų tautai komunistinį režimą? Argi yra protingo pagrindo tikėti staigiu pasikeitimu maršalo Žukovo, kuris savo motorizuotas divizijas siuntė Vengrijos revoliucijai triuškinti? Argi yra protingo pagrindo tikėti staigiu pasikeitimu saugumo generolo Serovo? To paties Serovo, kuris dar ir dabar yra visagalis Kremliuje ir kuris yra atsakingas už lietuvių, latvių ir estų masines žudynes bei deportacijas ir kuris dar neseniai Budapešte išdavikiškai areštavo Vengrijos revoliucijos karinius vadus".

Sovietus keičia tik spaudimas

"Dabartiniai pasikeitimai yra greičiau prismeti Kremliui sovietinės sistemos ir pasaulinio komunizmo krizės. Jie yra tik bandymas laimėti laiko..." Kai Sovietai atsigaus, jie lygiai laužys dabar siūlomas sutartis, kaip jie sulaužė su kiekvienu kraštu sutartis, kurias jie sudarė per 38 metus. "Nebaudžiamos Sovietų Sąjungos patyčios iš Jungtinių Tautų Vengrijos atveju Kremliaus diktatorius drąsina vėl grįžti prie vadinamos taikios koegzistencijos, dar Lenino išrastos Vakaram klaidinti ir paraližuoti".

"1955 m. Ženevos 'viršūnių konferencija' parodė, kad nepaisant visų tikrų ar tariamų Kremliaus kolektyvinės diktatūros politikos pasikeitimų, 'sutartinis sprendimas' nėra realus, kol nėra atitinkamo išorinio politinio spaudimo". Tokiu spaudimu kalbėtojas laikė bent Jungtinių Tautų aiškesnį pasisakymą dėl sovietų agresijos devyniuose Europos kraštuose.

KELIONĖ Į MĖNULĮ vaizduoja Hugo Gernsback "American Weekly Magazin". Apačioje televizija rodo, ką satelitas pakeliui fotografuoja. Pirmąjį satelitą į mėnulį ruošiasi paleisti amerikiečiai. Jis pavadintas "Farside".

Pasauliečių apaštalavimo kongresas

Romoje spalio 13 iškilmingomis popietinėmis mišiomis užsibaigė antrasis pasauliečių apaštalavimo kongresas. Spalio 14 dar buvo atskirų kraštų pasitarimai, o spalio 15 —dalyvavusių kunigų diena.

Kongrese iš viso dalyvavo apie pusantro tūkstančio atstovų iš 90 kraštų. Lietuvą atstovavo pasauliečių delegacija, sudaryta tremtyje esančių Lietuvos vyskupų. Ateitininkus specialiai dar atstovavo Ateitininkų Federacijos Tarybos narys prof. Zenonas Ivinskis. Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos pirmininkas inž. A. Rudis buvo įjungtas į bendrą JAV delegaciją, kurią sudarė 112 asmenų. Kiekvienam kraštui buvo skirta po 30 atstovų, bet su svečiais iš kai kurių kraštų dalyvavo šimtai.

Kongresui labai rūpestingai buvo ruošiamasi penkerius metus. Ruošos darbam vadovavo komitetas, pirmininkaujamas italo Vittorio Veronese. Jisai savo baigiamajame žodyje kalbėjo apie katalikų vienybę įvairume. Kongreso tema buvo: pasauliečiai moderniojo pasaulio krizėje.

Šv. Tėvas kalbėdamas kongrese prisiminė kovą su komunizmu. Pijus XII pabrėžė, kad Bažnyčia nė nemano priešui užleisti kovos lauko, kuriame bus ir toliau kovojama Kristaus ginklais.

MORALINIS APSIGINKLAVIMAS PRIEŠ KATALIKUS

Šveicarijoje yra centras tokio sąjūdžio, kuris vadinasi "Moralinio apsiginklavimo sąjūdis". Jam pradžią davė 1921 Oxforde, Anglijoje dr. Frank Buchman, kilęs iš Pennsylvanijos. Katalikų vyskupai įžiūrėjo, kad sąjūdis savo praktikoje skelbia religinį indiferentizmą. 1951 Vatikanas paskelbė, kad kunigam to sąjūdžio susirinkimuose lankytis draudžiama be specialaus leidimo. Patariama ir pasauliečiam tikintiesiem neprisiimti ten atsakingų pareigų.

Sąjūdžio vadovybė pamatė, kad toki santykiai bus jam nenaudingi. Ji susitarė su Lausanne, Fribourgo, Ženevos vyskupais, pasižadėdama neliesti katalikų bažnyčios misijos, ir vyskupai atšaukė eilę apribojimų katalikam bendradarbiauti su sąjūdžiu.

Kaip apie tokį susitarimą žinia pasiekė Amerikos protestantus, jie ėmė siųsti protestus. Tų protestų įtakoje Moralinio apsiginklavimo sąjūdis savo susitarimą su Šveicarijos vyskupais atšaukė.

• **New Yorkas** nuo 1950 neteko 96.488 gyventojų. Bendras gyventojų skaičius dabar 7.795.471.

• **San Marino** valstybėlėje komunistai jau prisipažino pralaimėję.

• **Jugoslavijoje** nuo spalio 8 lankosi Sovietų apsaugos min. Žukovas.

Vilnonės Medžiagos Lietuvon

Pradžiuginkite savo gimines ir artimuosius

LIETUVOJE, LATVIJOJE, ESTIJOJE, GUDIJOJE, UKRAINOJE IR UŽKARPAČIO RUSIJOJE!

Pasiųskit jiem vilnones atlaikas suknelėm, eilutėm, apsiaustam

S. BECKENSTEIN, Inc., 118-125-130 ORCHARD ST., cor. Delancey, NYC GR 5-4525

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN, IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS ŠEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAKARO

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Tamsta rasi didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų eilutėms, suknelėms bei švarkams

Maisytos ir įvairios medžiagos parduodamos griežtai urmo (wholesale) kainomis.

K and K FABRICS

1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.

PRIE CITY SAVINGS BANK Tel. EL 4-1741

ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO

Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo 9.50 už pilną eilutę

DARBININKAS Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS.

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 17 1915.

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly	$6.00	Amerikoje metams	$6.00
Brooklyn, N. Y.	$6.50	Brooklyn, N. Y.	$6.50
Half year	$3.50	Pusei metų	$3.50
Foreign	$6.50	Užsienyje	$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ar kunigaikščiai nėra savo tautos nariai?

PR. PAULIUKONIS

Pastabos dėl lietuvių tautos istorijos programos • Ar istorijai dėstyti visada tinka piūvinis metodas? • Kas pasidaro, kai mojama ranka į chronologiją? • Ar valdovų istorija tokia jau piktina? • Istorija tautos, bet nevisos • Ką gali sužinoti per 3 pamokas apie 800 metų laikotarpį? • Dabarties sąlygų statomi reikalavimai programos ir Lietuvos praeities mokytojam.

JAV LB Centro Valdyba išleido šeštadieninių lituanistinių mokyklų programas. Jas parengė Ignas Malėnas, patalkintas atskirų sričių specialistų.

Aukštesniosios šeštadieninės mokyklos programa apima septynius dalykus: lietuvių kalbą ir literatūrą, lietuvių tautos istoriją, Lietuvos geografiją, lietuvių religines šventes, religinius papročius ir tradicijas, lietuvių dailę ir meną, dainas bei tautinius šokius.

Programų kursas paskirstytas ketveriem metam (9—12 kl.) po 25 šeštadienius kasmet. Pamokų lentelėje nurodyta po 5 pamokas kas šeštadienį, bet į tas pamokas neįtraukti tautiniai šokiai; tad iš tikrųjų išeina po 6 pamokas.

Reikia pasidžiaugti, kad po 7—8 metų vargo šeštadieninėje mokykloje pagaliau susilauksime pirmųjų programų. Rytinių JAV pakraščių lietuvių mokytojų Centro Valdyba savo metu buvo parengusi panašias programas, bet jom nebeteko šviesos išvysti. Dabar mokytojam jau bus šviesiau akyse ir lengviau dirbti, turint po ranka programas. Joms išeiti, be abejo, reikės daug laiko ir triūso, nes programos gana plačios.

Ar jos ir tinkamos? Apie tai gal atsilieps patys mokytojai, kurie šeštadieninėse mokyklose dirba, ir atskirų sričių žinovai. Man čia terūpi kelis žodžius pasakyti apie lietuvių tautos istorijos programą, kurią yra parengęs V. Liulevičius, buvęs istorijos mokytojas, dabar Pasaulio Lietuvių Archyvo vedėjas Chicagoje.

Lietuvių tautos istorija piūviuose

Ligi šiol mokėmės ir kitus mokėme Lietuvos istorijos, atseit, valstybės, surištos su tam tikra teritorija. Programos sudarytos Lietuvių tautos istorijai pažinti. Gal tai ir geresnis bei parankesnis pavadinimas, kai gyvenama kitoje valstybėje ir pabrėžiame tik savo tautos pažinimą. Dar Lietuvoje būta kalbų, kad mums stinga savo tautos istorijos, kuri apimtų ir tai, kas išeina už valstybės sienų; be to, daugiau atkreiptų dėmesį į kultūrinius jos žygius, ne vien politinius. Svetur politinio elemento išskyrimas mokyklose yra net ir reikalingas. Gerai, kad programos į tai atsižvelgė.

Kitas naujas dalykas — tai metodas. Visokių jų yra istorijos dėstyme, paisant mokinių amžiaus, parenkamos medžiagos, siekiamojo tikslo. Vienas iš jų yra ir vadinamasis piūvio metodas, kuris kaip tik pritaikytas programoms. Pagal tą metodą parenkamas vienas kuris žymesnis objektas, pavyzdžiui valstybės ūgis, ir su juo susipažįstama per visus laikus. Taip apžvelgiama religija, gyventojų sluoksniai, santykiai su kaimynais ir t. t. Programose tokiu išilginiu piūviu imami santykiai su vokiečiais, lenkais, rusais, švedais. Kiekvienu atveju vis grįžtama atgalios į pradžią. Kiek toksai metodas yra tikęs šeštadieninei mokyklai?

Tas metodas labai tinka istorijos kursui kartoti, bet ne mokytis, ypač kai norima sudaryti vaizdą visos tautos istorijos. Pirmą reikia chronologiškai susidaryti tą vaizdą, o tik paskui jį "piaustyti". Chronologija yra istorijos mokslo neapseinami rėmai, nugarkaulis. Jį pašalinus arba kreipiant labai jau mažai dėmesio, kaip programose tai darome, mokiniai nesusidarys nuovokos, kas ir kada vyko ir kokį ryšį vienas faktas turėjo su kitu. Sutinkame, kad datų perkrauti nereikia, bet vis dėlto reikia istorijos vyksmo mažiau ar daugiau laikytis, ypač sistematiniame istorijos kurse. Mūsų sąlygom istorijos medžiaga turi būti neištęsta, gerai atrinkta, apžvalgi, bet ir neatitraukta nuo chronologijos. Kai programos autorius pasinešė į piūvius, tai jisai negalėjo išvengti ir blaškymosi nuo pradžios į galą ir iš galo į vidurį.

Ar lietuviai buvo be vadų?

Sudarinėdamas programas nebe Lietuvos valstybės, o tautos istorijai, autorius nuėjo į kraštutinumą, atjungęs tautą nuo jos valdovų ir vadų. Programose jie neminimi. Ar tai reiškia, kad ir mokytojas neturįs apie juos pasakoti? kaip tada būtų galima kalbėti apie Lietuvos valstybės sujungimą be Mindaugo ir Traidenio; apie Lieuvos miestų pradžią be Gedimino; apie lietuvių kovas su kryžiuočiais be Kęstučio; apie Lietuvos krikštą be Jogailos ir Vytauto, o ypač apie Lietuvos galybę be Kęstučio sūnaus? Ir vėlesniais laikais, net iki mūsų dienų, lietuvių tautoje pasireikšdavo iškilesni asmenys. Kiekviena tauta savo žymiais asmenimis didžiuojasi ir stato juos jaunimui pavyzdžiu. Kas tokių žymesnių vadų neturi, savinasi net iš kitų, kaip gudai didžiuosius Lietuvos kunigaikščius. Net bolševikai, kurie kelia masės kultą, tam tikru kultu yra apgaubę Marksą, Engelsą, Leniną...

MAŽOJOJE LIETUVOJE, Tilžėj, buvo pastatytas paminklas lietuvių kariuomenės pulkui.

Nemanome, kad programų autorius būtų norėjęs lietuvių tautos vadus aplenkti, nors ir pridėjo prie programos pastabą, kad "vietoje valdovų istorijos, duodama tautos istorija". Greičiausiai nei jis pats netiki, kad tauta gali veikti be vadų ar vadai be tautos. Istorijoje jie sudaro bendrą veikėją. Galimas daiktas, kad programų autorius tikėjosi, jog mokytojai, nušviesdami tam tikrą laikotarpį, patys papildys "valdovų istorija". Tai daré anksčiau, kai programų nebuvo, tai darys ir programas gavę. Bet mano nuomone, dabartinėm sąlygom kaip tik nereikėjo purytis "valdovų istorijos", o priešingai, iškelti žymesni asmenys, kurie lietuvių tautai daug nusipelnė. Ir jaunimo psichologijai didvyriai nėra svetimi; jie labiau patraukia ir žavi. Dėl ko tat nebuvo galima lietuvių tautos istorijos koncentruoti ir apie valdovus bei vadus, užuot taip "piausčius", kad belieka kaž kokia masė. Masės istorija nėra dar istorija tautos.

Tautos istorija, bet nevisa

Dar Lietuvoje jautėme, kad Lietuvos istorija buvo mokyklose dėstoma nevisa. Stigo platesnio nušvietimo naujausiųjų laikų bei kultūrinių ir socialinių santykių. Programose bandyta tą skylę užkišti apžvalgomis gyventojų, santvarkos, materialinės ir dvasinės jų kultūros ir k. Bet kai ko labai svarbaus pasigendame: Mažosios Lietuvos; lietuvių emigracijos, ypač JAV; lietuvių tautinio sąmonėjimo XIX amž., rusifikacijos, knygnešių, nepriklausomybės kovų... Žodžiu, gana daug heroinių lietuvių tautos kovų ir momentų išleista. Matyt, ir čia palikta mokytojui papildyti.

Mokytojas turės keisti ir tai, kas iš eilės nustatyta išeiti 9 klasėje. Nurodyta ssipažinti su "lietuvių kunigaikščiais ir bajorais, valstiečiais, vergais, samdiniais". Klasėje teks pirmiausia kalbėti apie valstiečius, vadinasi apie pačią tautą, kaip autorius nori, nes socialinėje santvarkoje kunigaikščiai ir bajorai atsirado vėliau. Be to, šioje klasėje.

(Nukelta į 5 pusl.)

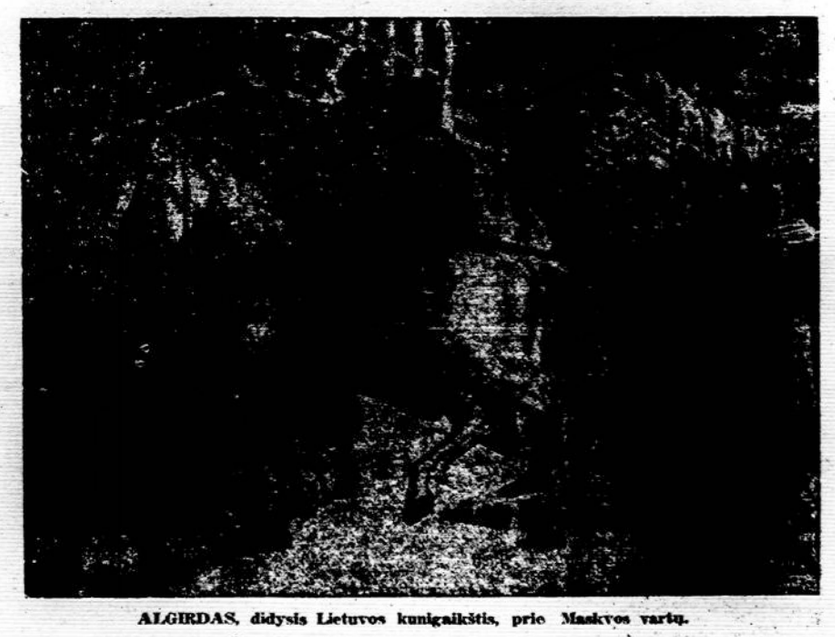

ALGIRDAS, didysis Lietuvos kunigaikštis, prie Maskvos vartų.

Pavergtųjų išlaisvinimas—sąlyga taikai

Pavergtųjų Tautų atstovai, susirinkę posėdžiam New Yorke, priėmė atsišaukimą į Jungtines Tautas, kurios posėdžiauja kitoje gatvės pusėje. Atsišaukime nurodoma, kas "kliudo sukurti pastovią taiką", kurios siekti ir išlaikyti yra įsipareigojusios kaip tiktai Jungtinės Tautos. Jos susiorganizavo po praėjusio karo, bet ir po dvylikos su viršum metų "nei tarptautinė taika pilnai atstatyta, nei taikos sutartis su Vokietija sudaryta, nei teisinė bei politinė tvarka Europopoje sukurta". Kas kaltas dėl tokios nenormalios padėties?

★

Sovietų Sąjunga, kitų pečiais išėjusi iš karo laimėtoja, imperialistine savo politika ir sudaro nenormalią ir įtemptą padėtį. Sovietų agresiją prasidėjo dar "Molotovo ir Ribbentropo sutartimi, pasirašyta Maskvoje 1939 rugpiūčio 23". Toliau toji agresija "sunkino laisvę ir nepriklausomybę Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Rumunijos ir Vengrijos", suskaldė Europą į dvi dalis ir padėtį dar "pablogino rytinės Vokietijos pavergimu". Sovietai sulaužė "Tautų Sąjungos statutą, Jungtinių Tautų deklaraciją, deklaraciją dėl Europos išlaisvinimo, 1947 sutartis su Bulgarija, Vengrija ir Rumunija, nes tos sutartys numatė sovietinių karo pajėgų atitraukimą iš tų kraštų". Kai rusų pasitraukimo pareikalavo sukilę vengrai, tai "Vengrijos tautinė revoliucija buvo brutaliai sutriuškinta". Ką dėl to sako ir ką daro laisvasis pasaulis?

★

"Laisvasis pasaulis ligi šiol nėra efektyviai atsiliepęs nei į Vengrijos įvykius bei sovietinę agresiją, nei; Sovietų Sąjungos tęstinį kišimąsi į visų devynių vidurio ir rytų Europos valstybių vidaus reikalus". Tai reiškia, kad Sovietų Sąjungai leidžiama siautėti, kur ji nori ir kaip ji nori; leidžiama jai tyčiotis iš Jungtinių Tautų rezoliucijų, kurios smerkia bet kokią agresiją, ir tuo pačiu laiku būti Jungtinių Tautų nariu. Tai reiškia Sovietų Sąjungos padrąsinimą nesibijoti nė tokių savo veiksmų, kurie gali rimtai vesti į naują karą. Dar daugiau: "atominio karo perdėtu grąsinimu Sov. Sąjunga siekia paralyžuoti veikimo valią Vakaruose", kad niekas prieš ją jokių efektyvių veiksmų ir nesigriebtų. Tam tikslui rusai puola ir kitų ginklavimąsi, patys savo ginklavimuisi pajungę milijonus pavergtų ir alkinamų žmonių. Laisvas pasaulis tai mato ir vis dėlto nesiimdamas priemonių agresorių suvaldyti.

★

Atsišaukimas, kuriuo kreipiamasi į Jungtines Tautas, siūlo tuojau imtis dviejų priemonių: viena, pagal JT Chartos 39 straipsnį kelti Sovietų Sąjungai bylą už jos agresiją vidurio ir rytų Europoje; antra, spausti Sovietų Sąjungą atitraukti karines bei policines jėgas iš užimtų kraštų, kad galėtų įvykti laisvi rinkimai pagal pačių žmonių valią.

Apie 100 milijonų pavergtų žmonių to reikalauja. Jų balsas negali būti neišgirstas, jei nenorima išgirsti naujų bombų sprogdinėjimų dabarties grėsmioje padėty.

Tik rūstus klausimas, ar Jungtinės Tautos išgirs tą balsą kartais ne per vėlai!

KINŲ LEGENDA

Legenda pasakoja apie ištikimąją žmoną Meh-ling —"saldųjį loto žiedą", jos vyrą Li Wen-tau — "lieknąjį bambuką" ir dieviškąją Kwan-yin — "amžinąjį moteriškumą." Pasaka pinasi su didžiosios kinų sienos statymu. Toji siena buvo pradėta statyti 214 metais prieš Kristų, baigta XIV-XV amžiuje. Siena eina pro šiaurinę Kiniją iš rytų į vakarus. Ji vingiuoja apie 1,500 mylių (10,000 kinietiškų lijų), turi vidutiniškai iki 20 pėdų pločio (4 kinietiškas džangas) ir nuo 20 iki 50 pėdų aukščio. Kas 50 lijų yra bokštai. Prie vieno iš tų bokštų Meh-ling užbaigė savo meilės giesmę žemėje, toje vietoje, kur ilsėjosi jos mylimojo Li Wen-tau kaulai.

★

SENAIS, labai senais laikais, kai didžioji siena dar nevinguriavo kalnimis ir kalnų kauburiais, nesiraitė per žaliuosius laukus ir nurudusias dykumas, imperatoriaus soste sėdėjo Či Huang-ti. Mėnesio pilnatis liejosi į loto žiedus, o saulės sūnus rymojo šilkais išmuštame soste. Tą naktį dar nebuvo ėjęs migti, nes jo širdį slėgė didelis rūpestis. Kaž kur iš tolumos, iš negirdėtų kraštų pakildavo amaras žmonių, tokių piktų siaubūnų, kad mažai kas gyvas likdavo, kur jie praeidavo. Mandarinai, valdę kraštines žemes, negalėjo atsilaikyti. Žmonės iš šiaurės ir iš vakarų su visa savo manta bėgo šalies gilumon. Kinijos karalystė metai iš metų siaurėjo. Dėl to imperatorius nemigo, buvo nusiminęs ir apsiniaukęs, kaip saulė miglotą parytį. Žmonės jį patį laikė saulės sūnumi ir lenkėsi iki pačios žemės, bet kas iš to?

Či Hiang-ti tą naktį taip ilgai nemigo, kad maté, kaip mėnulio pilnatis siekė jo karališkojo sodo sieną. Dar valandėlė — ir mėnuo užsiglaus už akmeninės tvoros. Imperatorius pašoko. Nusėdęs nuo sosto, kelis kartus perėjo per menę. Paskui stipriai pliaukštelėjo delnais — kartą, antrą ir trečią. Prieš jį atsirado miegūsti tarnai, sukniubę po savo valdovo kojomis.

— Skubiai eikite ir prikelkite vyriausiąjį užvaizdą! — paliepė. — Noriu jį tuojau matyti.

Kai vyriausias karalystės prievaizda, mandarinų mandarinas, apsiblausęs atsirado prieš imperatorių ir žemai nusilenkė, Či Huang-ti jam kalbėjo:

— Aš noriu, kad mano karalystė būtų aptverta siena, iš šiaurės ir vakarų. Aš noriu, kad ji eitų nuo marių iki didžių kalnų kiauterės. Aš noriu, kad ji būtų dešimties džangų aukštumo ir keturių platumo ir kad kiekvienapenktoji dešimtis lijų turėtų tvirtą sargybos bokštą. Aš noriu, kad tos sienos bet kas lengvai neperkoptų ir niekas nesugriautų. Tokia yra mano valia.

— Saulės sūnaus valia yra mano valia, — linktelėjo klusnus tarnas, supratęs, ko imperatorius iš jo nori.

— Aš dar noriu, — tvirtai pasakė Či, — kad toji siena gintų mano karalystę, kai patekės trylinktoji pilnatis. Jeigu sienos tada dar nebūtų...

Imperatorius nutilo, nepasakęs, kas būtų. Jis pakrutino dešinės kojos šlepetę, deimantais siuvinėtą, duodamas suprasti, kad visa pasakė: užvaizda gali keltis ir eiti. Ir pats imperatorius nuėjo migti.

Pro imperatoriaus rūmų kraštą žemėn gulė mėnulio pilnatis, šalta ir mįslinga. Vyriausias mandarinas susimąstė. Dabar jisai nebegalėjo užmigti, nes jo širdį prislėgė didelis rūpestis. Kai pilnatis pakils trylikt̨ąjį kartą, jei sienos dar nebus, jam atneš ant sidabrinės lėkštelės šilkinę virvelę. Ji bus pakankamai stipri, kad atlaikytų jo visą stuomenį, pakabintą po rūmų žibintu. Imperatoriaus vyriausias tarnas susimuistė, tartum jisai jau kybotų. Sunkiu žingsniu nuėjo į savo buveinę ir stipriai pliaukštelėjo delnais — vieną, antrą, trečį. Prieš jį atsirado akis užmiegoję tarnai.

— Eikite ir tuojau prikelkite eikliausius pasiuntinius! — paliepė. — Noriu juos tuojau matyti.

Kai subėgo greitieji pasiuntiniai, parkritę po karališkojo užvaizdos kojom, tasai jiem apskelbė, ko imperatorius nori, ir paliepė kuo skubiausiai vykti pas kraštinių žemių mandarinus.

Pasiuntiniai nuvykę skelbė:

— Imperatorius nori, kad rastųsi siena, neperkopiama ir nesugriaunama, kad ji eitų nuo geltonųjų vandenų ligi gelsvųjų dykumų, ir kad ji būtų dešimties džangų aukštumo ir keturių platumo, ir kad ji būtų sutvirtinta bokštų kas penktoji dešimtis lijų. Tokia yra saulės sūnaus valia.

— Saulės sūnaus valia yra mūsų valia, — klusniai linksėjo mandarinai, išklausę, kas jiem buvo pranešta. — Padarysime, ko imperatorius nori.

— Saulės sūnus dar nori,— pasiuntiniai skelbė, — kad toji siena stovėtų, kai patekės dvyliktoji mėnesio pilnatis. Jeigu tos sienos laiku nebūtų...

Pasiuntiniai nesakė, kas būtų, bet mandarinai suprato ir krustelėjo savo šilkiniuose apdaruose, o jų kasos sumatalavo, kaip pakabintas ant virvės išlenktas kalavijas. Kai patekės dvyliktoji pilnatis, jeigu tos sienos dar nebus, jų apvalainios galvos nuriedės drauge su kasom, kaip nurieda išrautos ropės. Mandarinai susimąstė, nes jų širdis užgulė didelis rūpestis, palikęs imperatorių ir jo prievaizdą. Mandarinai nebegalėtų užmigti, jeigu to rūpesčio neatitolintų nuo savęs. Savo pasiuntinius kuo greičiausiai siuntė pas kaimų ir sodybų šergus ir šiem sakydino:

— Imperatorius nori, kad per vienuolika pilnačių atsistotų siena, niekieno neperkopiama ir nesugriaunama, ir kad ji eitų nuo gelsvųjų dykumų iki geltonųjų vandenų. Jeigu tos sienos ligi laiko nebūtų...

Mandarinai nesakė, kas būtų, bet šergai gerai žinojo, ko tada nebūtų. Jie nebūtų laidojami savo kaimo kapinėse. Nusikaltėliai būtų pastatyti pastogėn po lašais taip ilgai, kad skalytų it šakalai, odai sprogstant, bet né tada nebūtų pasigailėti: pribaigtų botagų kirčiai ir sučaižėtą kūną įmestų į prišvinkusį tvenkinį, kad nebūtų kur né kapo supilti. Nieko gi nėra pikčiau, kaip giminėm nežinoti, kur tavi kaulai trūnyja.

Po visą paribį, kur tik siena turėjo atsistoti, pasipylė šergai ir várovai. Jie skelbė imperatoriaus ir mandarinų valią:

— Nuo rytų ligi vakarų turi stotis siena ir eiti per slėnius ir kalnus, per pilstomą smėlį ir žaliąją lanką. Kai patekės dešimtoji pilnatis, atvyks imperatorius pažiūrėti. Vargas bus tiem, kieno žemėje sienos neras. Visi vyrai, kurie pakelia bent mažiausį akmenį ar gali rieškučiomis panešti saują smėlio, jei neklausys mūsų įsakymo ir neis sienos statyti, tiem ant krūtinės bus užritintas nepakeliamas akmuo ir jie bus palaidoti po sienos pamatais. Taip įsako imperatorius ir mandarinai, ir taip tebūnie!

Buvo išvaryti darbam visi vyrai, kurie dar pavilko kojas po senatvės našta ir kurie tik ką buvo išmokę šmaikščiau bėginěti. Jie ritino akmenis, minkė molį ir plukė plytas, nešė smėlį semtuvais ir pylė tarp dviejų užtvarų, akmeninės ir mūrinės, atstu viena nuo kitos per keturias džangas. Kas nebepakrutėdavo išvargęs, buvo pavaromas botagu.. ir kas visai nebekeldavo, buvo po siena užkasamas. Siena stojosi ant lavonų, kurių niekas negalėjo suskaityti, jei ir būtų skaičiavęs tuščius grabus, statomus kaimų kapinėse. Niekada kapinės taip neaugo, kaip augo vingiuota ir dantyta siena. Ji raitėsi it koks žvyninis drakonas, pražiodinęs neprisotinamus savo nasrus, iki atsiraitė iki Nankao kalno.

JAUNUJŲ ŽYGIAI

SAS stovykla

SAS mokinė stovykla ir suvažiavimas daugeliu atvejų buvo reikšmingi ir įdomūs. Spaudoje jau matėme kelis stovyklos aprašymus, tačiau čia dar norisi pabrėžti keletą reiškinių, kurie korespondentų buvo arba užmiršti arba tiksliai neįvertinti.

SAS stovykloje, kuri vyko ALRK Federacijos stovyklavietėje prie Manchester, Mich., nuo rugpiūčio 28 (vakaro) iki rugsėjo 8 (vakaro), dalyvavo rekordinis bet kokiai studentų organizacijos stovyklai skaičius stovyklautojų. Bent 7 dienas stovyklavo per šimtas ateitininkų, o ilgajam Darbo Dienos savaitgaliui prisirinko per 200 ateitininkų ir svečių. Pati stovykla jau antrus metus iš eilės vyksta 10 dienų, ir yra pageidavimų vasaros stovyklos laiką dar prailginti.

Įvairi darbo programa

Stovyklos programa, kuri jau įgauna nusistovėjusias formas, bet visuomet yra paįvairinama naujenybėmis, yra atliekama pačių stovyklautojų ir yra nepaprastai patraukianti savo įvairumu bei išpildymu. Manchesterio stovykloje Lietuvai ir jos kančioms prisiminti buvo surengtas Tėvynės vakaras, taip pat Maironio minėjimas, dainų vakaras, akademinio jaunimo organizacijų susiartinimo diena, ateitininkiškų korporacijų ir klubų diena, lietuviško žodžio montažas, fuksų diena ir krikštynos; įvairiomis temomis buvo skaityta eilė paskaitų ir referatų, bei pravestos diskusijos, o specialūs klausimai svarstyti diskusinių būrelių rėmuose, idant kiekvienas stovyklautojas turėtų progos išreikšti savo mintis.

Įvairi programa ir įvairios svarstytos temos rodo studentų ateitininkų susidomėjimą įvairiomis gyvenimo šakomis; rodo susirūpinimą kaip lietuviškumo, ir religingumo, taip ir savo organizacijos reikalais; rodo taip pat jauną studentišką dvasią, pilną pasiryžimo ir noro darbui savoms idėjoms.

Meno vakaras

Susidomėjimo vertas ateitininkiškosios meninės pajėgos, atlikusios tradicinio SAS koncerto programą ir nustebinusios Detroito visuomenę savo pajėgumu. Turint galvoj, kad pasirodžiusieji solistai, muzikai ir teatralai yra dar tik bestudijuojantys savo pamėgtąsias meno šakas, šį koncertą galima vertinti tik teigiamai ir džiaugtis jaunųjų atsiektais laimėjimais. Koncerto programą atliko: balso solistai A. Gaigalaitė, N. Ambrazaitė, A. Karaša: dramos aktoriai I. Nikolskytė ir A. Žemaitaitis; piano solistas M. Motekaitis; akordeono solistas R. Kontrimas. Dainininkams akomponavo D. Papievytė, o programą pranešinėjo A. Orintaitė.

Svečiai studentai

Stovyklos metu SAS valdybos buvo surengta pirmoji akademinio jaunimo organizacijų susiartinimo diena. Joje dalyvavo trijų veikliausių akademinių organizacijų atstovai (ASS, Liet. Stud. Santara ir SAS) ir pranešimų bei diskusijų forma ne tik nušvietė savo organizacijų ideologiją bei veiklos būdus, bet taip pat išreiškė savo nuomones ir pažiūras apie kitas akademinio jaunimo organizacijas ir drįso pareikšti, ko jie iš kitų organizacijų tikisi ir kokio bendradarbiavimo laukia.

Tai pirmas tvirtas žingsnis absol. skautų, santariečių ir stud. ateitininkų glaudesniam bendradarbiavimui išvystyti ir didelis smūgis tiems, kurie teigia, kad lietuvių studentų veiklai suaktyvinti reikia tarpusavio santykių paaštrinimo.

Kad lenktyniavimas ir konkurencija yra naudingos priemonės paskatinti mus darbui, tuo neabejojame, bet taip pat žinome, kad tas lenktyniavimas gali būti nukreiptas bendradarbiavimo keliu. Pažinimas kitų organizacijų ir supratimas jų siekiamų tikslų yra reikalingas, norint palaikyt artimus santykius ir drauge dirbti. Tikėkimės, kad ateitininkų pradėtas bendradarbiavimo būdų ieškojimas ir stovykloje išreikštas pageidavimas daugiau panašiais klausimais diskutuoti ras platesnio atgarsio ir kitose jaunimo organizacijose ir kad sulauksime daugiau iniciatvoys šiame aktualiame reikale.

Suvažiavimo darbai

SAS metinis atstovų suvažiavimas buvo itin darbingas ir išnešė keletą konkrečių ir daug pasakančių nutarimų: aprobavo SAS nepriklausančių asmenų dalyvavimą SAS stovyklose, įvedė raštiškus standartinius egzaminus į kurių eiles įstojantiems kandidatam, pasisakė už finansinį kompensavimą poros SAS valdybos narių už jų sugaištą laiką, dirbant organizacijos administracinį darbą; nutarė pagyvinti ir išplėst Spaudos ir Informacijos Skyriaus ir Užsienio Skyriaus veiklą, kooperuot su Lietuvos Vyčiais laiškų rašymo akcijoj, jungtis vienetais į ALB veiklą seniūnijomis, aktyviau pasireikšti Pax Romanos veikloje.

Nauja SAS valdyba

Buvo išrinkta ir nauja SAS valdyba. Pareigomis pasiskirstė sekančiai: Arūnas Liulevičius — pirm., 6540 So. Campbell Ave., Chicago 29, Ill. Angelė Katelytė — sekr., 2450 W. Marquette Rd., Chicago 29, Ill. Povilas Žumbakis — sekr., 6136 So. Whipple Ave., Chicago 29, Ill. Romualdas Kriaučiūnas — vicepirm., Feliksas Palubinskas — ižd., Jurgis Štuopis — narys org. reikalam, Ignas Budrys — užsienio skyr. vedėjas, Džiugas Staniškis — spaudos ir informacijos skyriaus vedėjas. Valdybos būstinė yra Chicagoje.

Į SAS kontrolės komisiją išrinkti R. Kontrimas, K. Skrupskelis ir V. Valaitis.

SAS valdybos paskirtos komisijos

Finansinei komisijai vadovauja A. Lukas, buvęs SAS iždininkas. Šios komisijos tikslas yra surasti finansinių šaltinių ir išstudijuoti jų administravimo būdą paskirstant juos SAS valdybos nariams. Egzaminų parengimo komisijai vadovauja A. Barzdukas. Savo darbo rezultatus jis mano patiekti SAS valdybai apie lapkričio mėn. vidurį.

FEDERACIJOS stovyklos paežere eina jaunimas. Nuotrauka V. Valaičio. Klišė Ateities.

Studentų Ateitininkų Sąjungos suvažiavime priimtos rezoliucijos

1. Suvažiavimas pakartoja 1956 m. SAS suvažiavimo rezoliuciją, išreiškusią studentų ateitininkų nusistatymą lietuvių politinių grupių, atžvilgiu. Suvažiavimas kartu išreiškia griežtą savo nepasitenkinimą krikščioniškojo bloko politinių grupių tarpusavio santykiais ir kviečia jas artimiausioje ateityje ieškoti bendradarbiavimo galimybių. Studentai ateitininkai, įdėmiai stebėdami lietuviško gyvenimo padėtį ir raidą, laiko politiniame susigrupavime pastebimą perdėtą savų interesų akcentavimą žalingu Lietuvos laisvės kovoje. Del tokio nelgiamo veiklos pobūdžio SAS nariai pakartotinai raginami nesijungti aktyvion politinių grupių veiklon. Suvažiavimas griežtai pasisako prieš bet kokio politinio elemento skverbimasi į ateitininkijos tarpą.

2. Studentų Ateitininkų Sąjungos suvažiavimas mato reikalą atkreipti savo narių dėmesį į Amerikos Lietuvių Bendruomenės veiklą ir pastangas. Suvažiavimas ragina visus ateitininkus visų pirma būti gyvais ir kūrybingais ALB nariais. Su savo turimu organizaciniu patyrimu ir sugebėjimu tapti patraukiančiais jos vadovais ir prisidėti prie bendruomenės idėjos puoselėjimo ir plėtimo. Konkrečiu žingsniu studentai ateitininkai įsijungia į Lietuvių Bendruomenės organizacinę sistemą draugovėmis — seniūnijomis.

3. Išklausęs SAS atstovo dr. P. V. Vyganto pranešimo iš Pax Romanos tarpfederacinio kongreso San Salvadore, suvažiavimas džiaugiasi Pax Romanos pasaulinio judėjimo plačiu išsivystymu ir galinga apimtimi ir reiškia šiam judėjimui savo visapusišką pritarimą bei jungia į jį savo jėgas.

Matydami Pax Romanos judėjime randamo pasaulinio forumo naudingumą Lietuvos reikalams, studentai ateitininkai dės intensyvias pastangas jame kūrybingai reikštis. Tuo pačiu įžvelgdami Pax Romanos judėjimo narių organizacinės sistemos ir formos ieškojimo pastangas, studentai ateitininkai ryžtasi ten kelti ateitininkijos per eilę metų sukurtas ir išgvildentas organizacines apraiškas ir patirtį.

4. Suvažiavimas kreipiasi į visus Sąjungos narius, įpareigodamas juos aktyviau reikštis lietuviškoje perijodinėje spaudoje. Suvažiavimas taip pat iškelia reikalingumą ateitininkiškoje spaudoje dažniau ir plačiau pasisakyti aktualiais veiklos bei ideologijos klausimais.

5. Suvažiavimas džiaugiasi ALRKF atsiektais laimėjimais jaunimo stovyklavietės įsteigime ir dėkingai įvertina paskirų asmenų įdėtą darbą. Suvažiavimas ragina pajėgiančius ir ypatingai jau mokslą baigusius SAS narius prisidėti prie tolimesnio šios stovyklavietės vystymo pinigine parama.

SAS suvažiavimo nutarimų ir rezoliucijų komisija

Atidarytas jaunimo centras Chicagoj

Spalio 6 Chicagoje, 5600 So. Claremont gatvje, iškilmingai atidarytas Jaunimo Centras, kuris suburs lietuviškąjį Chicagos jaunimą po savo stogu. Erdviuose ir gražiuose rūmuose įrengtos sporto salės, kambariai susirinkimams, pobūviams, parengimams. Čia jaunimo organizacijos turės savo būstus. Prieš keletą savaičių čia pradėjo veikti aukštesnioji lituanistikos mokykla, vadovaujama Alicijos Rugytės. Šiuose rūmuose bus atidaryta Čiurlionio vardo meno galerija, kur bus sutelkti mūsų dailininkų geriausi kūriniai.

Šį Jaunimo Centrą pastatė tėvai jėzuitai, kurie visada pirmoje eilėje rūpinosi auklėjimu ir švietimu. Po karo Chicagoje įsikūrė keliolika lietuvių tėvų jėzuitų ir, popiežiaus Pijaus XII pageidavimu, savo jėgas skyrė lietuvių tremtinių pastoracijai. Lietuviai jėzuitai sudaro atskirą vienetą, priklausantį tiesiogiai vienuolyno centrui Romoje.

Leisdami savo laikraščius, dirbdami įvairiose organizacijose, jie pajuto, kad Chicagoje nėra tokių namų, kur galėtų susiburti jaunimas ir ten gražioje lietuviškoje nuotaikoje praleistų laiką. Taip ir ėmėsi šio sunkaus statybos darbo. Jaunimo Centras jau baigtas, bet statyba dar tęsis toliau. Šalia jų bus pastatytas ir jėzuitų vienuolynas. (c.h.)

Atsišaukimas į akademinį jaunimą

Kiekvienais metais daug jaunimo baigia gimnazijas ir pradeda studijuoti. Sveikintina, kad lietuvis studentas siekia aukštojo mokslo. Tačiau akademinis gyvenimas susideda iš studijų ir organizacinės veiklos.

Lietuvių Studentų Sąjunga JAV apjungia visus lietuvius studentus. Akademiškumo bei tautiškumo dvasioje studentas turi progos pasireikšti visuomenėje, kultūrinėje bei socialinėje veikloje. Čia visų įsitikinimų bei pažiūrų akademikai dirba bendrą lietuvišką darbą, leisdami reprezentacinį Lituanus žurnalą, ruošdami suvažiavimus, studijų dienas, akademinio lygio diskusijas, sportuodami, šokdami tautinius šokius, puošėsdami tradicinių linksmavakarių nuotaikoje.

Kviečiame visus abiturientus bei pradedančius studijas jungtis Lietuvių Studentų Sąjungon.

Užsiregistruoti galima vietiniuose Sąjungos skyriuose arba pas Centro valdybos sekretorę kol. Nijolę Lipčiutę, 7014 S. Maplewood Ave., Chicago 29, Ill.

Ta pačia proga primename, kad visi pavieniai Sąjungos nariai turi užsiregistruoti Centro Valdybos sekretoriate ligi spalio mėn. 30 d. Kitu atveju jie neturės balsavimo teisės Sąjungos metiniame suvažiavime, įvyksiančiame lapkričio 29 — gruodžio 1 d. New Yorke. Liet. Stud. Sąj. JAV Centro Valdyba

LITUANUS

laukia talkos — surask jam už 1 dol. naują skaitytoją 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

LENKIJOJE studentų demonstracijose prieš komunistus, policijos sulaikius Varšuvos universiteto studentus.

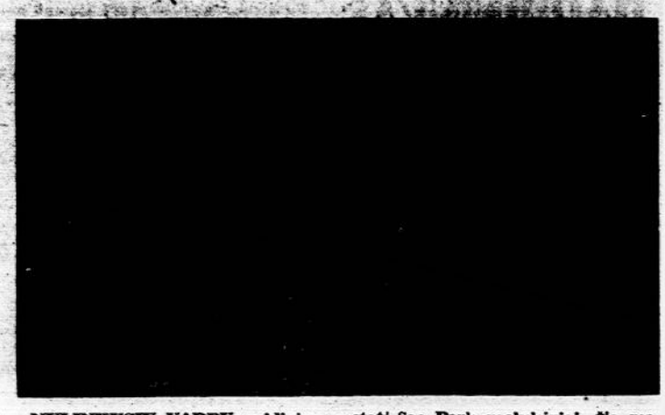

NULINKUSIŲ VARPŲ vaidinimą pastatė Sao Paulo moksleiviai. Čia matoma I veiksmo scena. Klišė Ateities.

HARTFORDO STUDENTŲ VEIKLA

Šių mokslo metų pirmas Hartfordo studentų susirinkimas įvyko rugpiūčio 29 d.

Kaip kiekvieną rudenį, taip ir šį kartą susirinkusių tarpe matėsi naujų veidų. Tai pavasariniai abiturientai. Iš Putnamo šv. Dvasios seselių akademijos mums teko Jūratė Bernotaitė. Hartfordo gimnaziją pabaigė Nijolė Žilytė, J. Kirkutis ir V. Nenortas. Šv. Trejybės gimnaziją baigė Rol. Giedraitis. Iš Waterburio atsikėlęs į Hartfordą meno studijuoti Gediminas Liaukus taip pat prisidėjo prie mūsų studentijos. Šiuo metu skyriuje yra apie dvidešimt narių. Likusi Hartfordo studentų dalis studijuoja University of Connecticut, Storrs, ir priklauso ten esančiam studentų skyriui.

Šiais mokslo metais netekome savo skyriaus sekretorės Dalės Nenortaitės. Jai išvažiavus studijų tęsti į Connecticut universitetą, jos vieton buvo išrinkta J. Bernotaitė. Tuo būdu dabartinę skyriaus valdybą sudaro: pirmininkė Diana Papievytė, sekretorė J. Bernotaitė, iždininkė Liuda Jucėnaitė ir naujai išrinkta korespondentė Danutė Giedraitytė.

Susitvarkę su valdžia, pradėjom planuoti šių metų veiklos kryptį. Numatyta susirinkimus šaukti kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį. Susirinkimų metu bus skaitomos paskaitos ar referatai. Jau pramatytos sekančios paskaitų temos: lietuvių kalbos istorija; Lietuvos muzikos istorija; Amerikos muzika ir kt.

Šalia šios intelektualinės programos skyrius taip pat žada bendrai eiti į operas, koncertus. Spalio 19 d. didesnė skyriaus dalis eina į Russ de Monte Carlo baletą. Be to pramatytos iškylos į gamtą bei gražesnes, įdomesnes apylinkių vietas.

Visuomeninėje srityje skyrius taip pat aktyviai reiškiasi. Vasaros metu valdyba talkininkavo Lituanus žurnalo vajuje. Spalio 5 d. kol. Diana Papievytė dalyvavo Philadelphijos ateitininkų suruoštam koncerte, kuris buvo skirtas tam pačiam Lituanus paremti. Be to, didesnė skyriaus narių dalis pažadėjo rinkti aukas vietiniam Lietuvių Bendruomenės suorganizuotam studentų šalpos fondui. Nors studentiškos kišenės paprastai nepasižymi centų gausumu, skyrius žada paremti ir Hartfordo lietuvių radijo programą, įsirašydamas kaip vienetas į šios programos rėmėjus. Kad nariai galėtų klausytis šios lietuviškos radio valandėlės, kuri dabar tęsias sekmadieniais nuo 12 iki 1 v. p. p., susirinkimus nutarta šaukti penkiolikos pirmos, vietoj penkiolikos dvylikos, kaip lig šiol buvo daroma.

Su tokiais gražiais veiklos planais Hartfordo studentų skyrius, D. Papievytės vadovaujamas, turėtų sklandžiai veikti. Laikui bėgant, be abejo iškils naujų problemų, darbų, planų. Tikimės, kad glaudžiai bendradarbiaudami su Studentų Sąjungos Centro Valdyba, ir juo labiau tarpusavyje, parodysim sau ir kitiems kas yra šių dienų lietuvis studentas, ką jis gali iš savo aplinkos gauti ir ką jai duoti.

DG

Jaunimo gyvenimo kronika

● **Detroite** Liet. Stud. Sąjungos skyrius spalio 6 išsirinko naują skyriaus valdybą 1957—58 mokslo metams. Valdybon įeina J. Šoliūnas, N. Udrys, D. Mikaitė, A. Rastenytė ir J. Gilvydis. Kontrolės komisijon išrinkta: J. Šverecikis, J. Jurgutis ir D. Bulgarauskaitė. Susirinkime dalyvavo 48 nariai, pirmininkavo A. Šimoliūnas, sekretoriavo M. Skrigaudaitė.

● **Urbanos** studentų ateitininkų draugovė pradėjo šių mokslo metų veiklą susirinkimu, kuris įvyko spalio 2. Išrinkta valdyba pasiskirstė pareigomis taip: Saulius Jameikis — pirmininkas, Regina Kudžmienė — sekretorė, Audronė Stakytė — iždininkė. Skirmantas Radvila, praeitų metų pirmininkas, padarė trumpą praėjusių metų veiklos apžvalgą, iškeldamas geresnes puses, pakritikuodamas blogesnes. Taip pat sudarytas veiklos planas šiems mokslo metams. Draugovė šiemet padidėjo; įsijungė keletas čikagiečių ir net kolegų iš New Yorko.

● **Brooklyno** moksleiviai atkai jau kuris laikas leidžia miniografu spausdintą savo laikraštėlį "Jaunystės keliu". Po vasaros atostogų pasirodė jo 8 numeris, kuriame aprašomo Atlanto pakraščio stovyklo supažindinama su jaunim veikla. Laikraštėlį redaguo Gediminas Naujokaitis, E mundas Adomaitis ir Evald Remeza.

● **Brazilijoje,** Sao Pau mieste, kun. J. Šeškevičia pastangomis suorganizuota delė moksleivių ateitinin kuopa. Rugpiūčio 4 jų kuo suruošė viso jaunimo švent buvo suvaidintas "Nulinkus varpos". Vaidinimą parašė Mošinskienė ir Dėdė Juoz Pastatyme dalyvavo 78 mo leiviai.

● **Ateities redakcija** pe tvarkė. Suredegavęs birže mėn. numerį, pasitraukė v redaktorius kun. J. Petrėn Taip pat pasitraukė ir redak nio kolektyvo nariai: dr. Sužiedėlis ir E. Skrupskely Dabar vyr. redaktoriaus pa gas perėmė Juozas Bau Redakcinį kolektyvą suda Danutė Aleksandravičiūtė belienė, Gintarė Banaitytė, lla Karaliūtė, Sigitas Lei nas, Gediminas Naujokai Neseniai pasirodė rugsėjo meris, kur apžvelgiamos m sleivių stovyklos, pristat šiemet mokslus baigius ateitininkai. Spalio num jau baigiamas rengti ir g bus atspausdintas.

Vienuolės prie žydo karsto...

VL. RAMOJUS
Raportažas iš Chicagos

Prieš porą savaičių Chicagoje mirė šio miesto iždininkas, stambus prekybininkas ir reto kilnumo labdarys Morris B. Sachs. Jo vardas nuolatos skambėdavo didžiojoje Chicagos spaudoje ir, kur tik būdavo paminimas Morris B. Sachs, ten, kaip taisyklė, būdavo prijungiama ir Lietuva, nes velionis visada pabrėždavo, kad

gimęs Lietuvoje, Švėkšnoje, ir į JAV atvykęs būdamas 12 metų amžiaus.

Jo karjeros kelias šiame krašte, kaip ir visų senųjų imigrantų, buvo kietas ir sunkus, ir tik žemaitiško atkaklumo dėka ilgainiui Morris B. Sachs prasimušė į viršūnes.

Vos atvykęs į šį kraštą, 12 metų vaikinas, pasiėmęs kelis kaklaraiščius, ėjo nuo durų prie durų juos pardavinėdamas. Vieną tokių kaklaraiščių pardavė ir dabartinio Chicagos burmistro, gero lietuvių draugo, R. Daley tėvui. Paskui nusipirko arklį ir vežimą, ir prekes vežiodavo žmonėms. Dar po kurio laiko jau atsirado drabužių krautuvė, vėliau antra ir prieš metus pati didžioji Chicagos centre.

Morris B. Sachs vardą Chicagoje labiausia iškėlė jo dosnumas įvairiems šalpos ir labdaros reikalams.

Tūkstančiams veteranų po antrojo pasaulinio karo jis nubraukė skolas, užsilikusias jo krautuvėse, akliesiems nupirko vadovus — šunis, jaunuosius talentus kėlė viešumon savo televizijos programose, kurios rodomos kiekvieną sekmadienį. Įdomiausia tai, kad tas Švėkšnos žydelis buvo nuoširdžiausias katalikų draugas ir kad jis palaikė gerus santykius su lietuviais. Mūsų gražieji Marijos aukšt. mokyklos rūmai, kur dabar prisiglaudusi opera ir kur vyksta geriausieji lietuvių koncertai, pastatyti

stambia Morris B. Sahas parama.

Taip pat jis nemažai aukų yra skyręs lietuvių senelių prieglaudai ir kitoms lietuvių katalikų įstaigoms.

Prieš porą metų, kandidatuodamas į Chicagos miesto iždininko postą, Morris B. Sachs pareiškė, kad jis, išrinktas iždininko pareigoms, visą savo algą iki paskutinio cento paskirs labdarai. Rinkimus triuškinančia pergale Morris B. Sachs laimėjo, Chicagos didžiojoje spaudoje nuskambėjo žinia, kad

naujasis miesto iždininkas kilęs iš Lietuvos.

Buvo sudaryta komisija iš katalikų, protestantų ir žydų dvasininkų, kuri kas mėnesį visą iždininko algą paskirstydavo įvairiems degantiems labdaros reikalams.

Gerasis ir populiarusis Lietuvos žydelis ankstyvą rugsėjo mėnesio rytą miegodamas mirė. Didelės juodos antraštės pasipylė laikraščiuose ir dešimtys tūkstančių žmonių užtvino koplyčią, kur velionio kūnas buvo pašarvotas.

J. Daužvardienė, Lietuvos konsulo Chicagoje žmona, kuri dalyvavo šermenyse šio reportažo autoriui pasakojo, kaip prie Morris B. Sachs karsto ėjo

katalikų kunigai, seselės vienuolės ir įvairiausių tikybų žmonės ir meldėsi ašarodami, nes jo dosnumo ir artimo meilės legenda plačiai buvo žinoma didžiosios Chicagos gyventojams.

Rašančiam šiuos žodžius Morris B. Sachs artimiau teko stebėti lietuviškosios Dievo Apvaizdos parapijos klebono vaišėse prieš porą metų. Penkių šimtų lietuvių katalikų masėje, prelatų ir kunigų apsuptas, patenkintas sėdėjo ir Morris B. Sachs, Chicagos miesto iždininkas. Jis klausėsi kalbų ir plojo, ir

kai lietuviškos dainos scenoje skambėjo, jis šypsojos patenkintas ir plojo net pasižokėdamas.

Chicago American redaktorius žurn. Stasys Pieža, vadovaudamas banketui, stengėsi kuo daugiau kalbėti lietuviškai, nes, girdi, Morris B. Sachs yra iš Lietuvos ir jam garbė būti ten, kur lietuviškai kalbama ir dainuojama.

Banketui pasibaigus, būrelis spaudos žmonių sustojom nuošalesnėje vietoje ir šnekučiavomės. Kur buvęs, kur nebuvęs įsimaišė tarp mūsų M. B. Sachs, na, ir pirmiausiai atkišo ranką... o gi žinomam Žemaitijos vaiduoklių draugui, jų gyvenimo žinovui peklininkui Albinui Valentinui. Valentinas paraudonavo ir vėliau išsikalbėjom, kad jis su Morris B. Sachs niekuomet nebuvo pažįstamas ir kad žydelis kažkaip netyčia nujautė, jog tas žmogus gali būti iš jo gimtosios Žemaitijos...

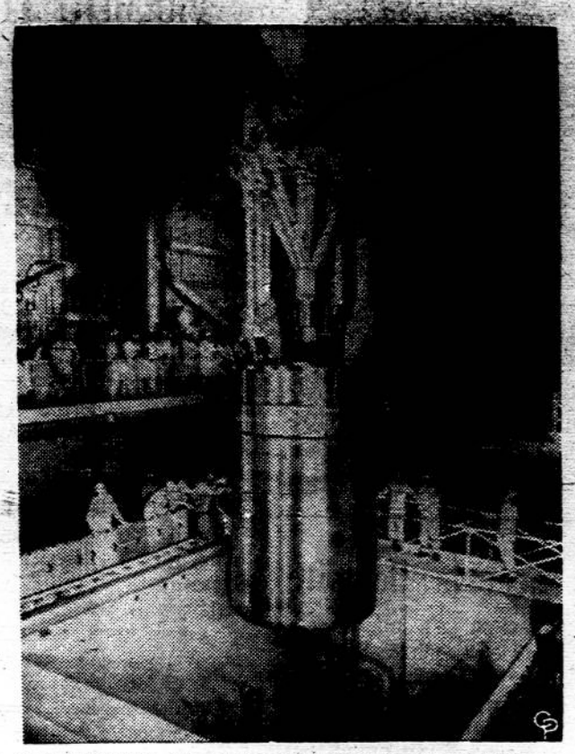

SHIPPINGPORT, PA. baigiama įrengti pirmoji atomo varoma elektros stotis.

Kunigaikščiai...

(atkelta iš 3 p.)

laikantis piūvio metodo, neaišku, kaip reikės kalbėti apie vergus ir samdinius, apie baudžiavą, bajorus, didikų šeimas, kai dar nieko nėra išmokta iš Lietuvos politinės istorijos. Ji duodama kitom klasėm. Čia ir paaiški, kad chronologinis metodas, kai kieno stumiamas į šalį, nevisada gali būti apeitas.

Nenuoseklumai ir pasikartojimai

Autorius nėra savo programos išbalansavęs atskirom klasėm, pamokom ir skirtajai išeiti medžiagai. Pavyzdžiui, 9 klasės programa yra gana smulkiai detalizuota, o kitų, ypač 10 klasės, labai apibendrinta. Šioje klasėje labai maža pamokų skirta išeiti lietuvių tautos istorijai nuo seniausių laikų iki antrojo Didžiojo karo— viso 3 pamokos. Ką galima per tas tris pamokas pasakyti apie 700—800 metų laikotarpį? 'Lyginamąja istorija'' pavadintas 12 kl. kursas, bet pačioje programoje nematyti, kas ir su kuo lyginama. Štai visa programa: "Lietuvos valstybės pradžia, krikštas, valstybės plotas, oficialioji raštų kalba, Krėvos aktas, Liublino dokumentas. Lietuvos įstatymai, bajorijos laisvės, 120 rusų nelaisves, nepriklausomybės atstatymas, bolševikinė okupacija, Lietuvos istorijos bibliografija, pasaulio lietuvių pastangos atstatyti Lietuvos valstybę, pasaulio lietuvių istorijos bibliografija". Tai ne koks lyginimas, o Lietuvos istorijos trumpa grubi santrauka. Be to, Krėvos aktui tinkamesnė vieta būtų 11 kl. prie santykių su lenkais. Be reikalo du kartus kartojama oficialioji raštų kalba ir Liublino unija (Liublino sutartis. Liublino dokumentas). Yra ir daugiau netikslumų.

Kas visiškai pražiūrėta?

Programų autorius nei jų leidėjai, gal būt, nėra įsiklausę į mūsų jaunimo pageidavimus, kad Lietuvos istorijos mokytojai paaiškintų tai, kas prastai nuaiškinama šio krašto mokyklose. Yra įvairių kontraversijų — visai priešingų aiškinimų tų pačių Lietuvos praeities faktų. Vieni aiškinimai nuo seno išlikę, kiti imami iš naujausių istorinių veikalų, lietuviam nepalankių arba sąmoningai tiesą iškreipiančių. Kai kas svetimiem yra ir nežinoma, arba kitom tautom priskiriama. Paminėsiu tik aukštą priešistorinių laikų lietuvių kultūrą, lietuvių valstybingumą (didelę tolerancija), totorių antplūdžio sulaikymą, lietuvių nuopelnus katalikybei rytų Europoje, pastangas suvienyti Vakarų ir Rytų Bažnyčias, švietimą 17 ir 18 amž. ir k. Reikia Lietuvos istoriją išvesti iš šešėlio į Europos istorijos šviesą. Programose apie tai nėra nė užuominos. Suprantu, kad paminėtos kontraversijos gal labiau rūpi studentam, bet reikia į tai kreipti dėmesį dar aukštesnėje mokykloje, kad mūsų jaunimas būtų gerai orientuotas.

Reikia dar kartą pagirti programų autorių ir leidėjus už gerus jų norus, bet negalima ir nepabrėžti didelių istorijos programos trūkumų. Nežinau, ar atsiras bent vienas istorikas (nebent pats programų autorius), kuris pagal parengtą programą parašytų vadovėlį. O be vadovėlio šokinėjimas per visokius "piūvius" vargu gali duoti naudos.

IŠ VISUR

- **Liet. Katalikų Mokslų** Akademijos suvažiavimas vyko spalio 2—4 d.d. Romoje. Be vietinių Akademijos narių paskaitų skaityti buvo atvykę prof. J. Eretas iš Šveicarijos, Ed. Turauskas ir dr. S. Bačkis iš Prancūzijos. Be to, posėdžiuose dalyvavo: prof. A. Ramūnas iš Kanados ir iš Amerikos: kun. St. Yla, kun. dr. V. Cukuras, inž. A. Rudis su ūmona.
- **Kan. J. Končius,** Balfo pirmininkas, lankėsi Lenkijoje. Buvo Varšuvoje, matėsi su kardinolu Višinskiu ir taip pat aplankė Suvalkų trikampio lietuvius.
- **Lux Christi,** Kunigų Vienybės leidžiamo žurnalo naujam, rugsėjo, numeryje rašo: M. Krupavičius, — Kristus Karalius; J. Maknys — Marija teologijoje; St. Yla — Šiluvės garbė Amerikoje; Pr. M. Juras — Jaunimo stovykla auklėtoja; J. Burkus — Rožių puokštė; Alf. Sušinskas — Mirusieji gyvena; J. Petrėnas — Šalkauskis teologų šeimoje. Be to, įdėta poezijos, plačios apžvalgos. Žurnalą redaguoja kun. Jonas Petrėnas, administruoja kun. Titas Narbutas.
- **JAV LB Centro Valdyba** iki šiol leido biuletenį, spausdinta rotatoriumi. Dabar pasirodė spausdintas spaustuvėje. Biuletenis išeis pagal reikalą, bet ne rečiau kaip 5 kartus per metus. Spausdinama 500 egz. Biuletenio tikslas — teikti platesnes ir gausesnes informacijas apie LB veiklą. Jis siunčiamas apygardoms, įstaigoms bei institucijoms, centrinėms draugijoms bei organizacijoms, spaudai, LB talkininkams. Privatūs asmenys, norį gauti biuletenį, siunčia 1 dol. per metus. Biuleteniui rašyti ir jo reikalu kreiptis JAV LB Centro Valdybos adresu: 1209 Melbourne Road, Cleveland 12, Ohio.
- **Philadelphijoje** spalio 26, universiteto muziejaus auditorijoje rengiamas Kuprevičiaus piano rečitalis. Rengia pabaltiečių moterų tarybos lietuvių skyrius.
- **Marianapolio** tėvų marijonų vienuolyną spalio 8 ištiko gaisras. Sudegė vienas ūkio pastatas su gyvuliais. Nuostolių padaryta už 10.000 dolerių. Gaisras, manoma, kilęs iš krosnies.

PIRMIEJI AUSTRALIJON NUVYKO 439 VIENGUNGIAI

Šiemet sukanka 10 metų, kai 1947 lapkričio 28 JAV armijos transporto laivas "Gen. Stuart Heinzelman" iš Bremerhaveno po 30 dienų kelionės pasiekė Fremantle uostą vakarų Australijoje. Laive plaukė virš 800 pabaltiečių imigrantų, jų tarpe 439 lietuviai — vyrai ir moterys, visi nevedę.

Šiuo metu visose Australijos lietuvių kolonijose yra organizuojami pirmuoju transportu atplaukusių lietuvių dešimtmečio paminėjimai ir pobūviai. Per dešimtį metų didelė dalis yra sukurę savo šeimas, augina vaikus. Nemaža baigė mokslus, įsitvirtino sąvistoviuose versluose arba turi gerus darbus.

Įdomiu pirmuoju transportu atvykusiųjų pavyzdžiu galime laikyti Stasį Čibirą, kuris į Australiją prieš dešimtį metų atvyko 24 metų amžiaus. Per porą metų dirbdamas nekvalifikuotą darbą išmoko anglų kalbos ir pradėjo studijuoti teisę. Šiandieną Stasys Čibiras yra pilnateisis advokatas, dirbąs pietų Australijos prokuroro įstaigoje. Yra dar Karališkosios Karo Aviacijos atsargos leitenantas. Kelinti metai pirmininkauja LB Adelaidės apylinkei. Vedęs D. Pyragiutę, augina sūnų.

Gal būt, ne visi 439 atvykusieji gali pasigirti tiek pasiekę kiek Stasys Čibiras, tačiau aplamai niekas skųstis neturėtų.

Sydnėjaus lietuvių namai

Sydnėjaus lietuviai įsigijo LB Namus prie pat miesto centro esančiame Redfern priemiestyje. Namai yra prie labai gero susisiekimo mazgo ir visiems Sydnėjaus lietuviam nesunkiai pasiekiami.

Trys lietuviai parodoje

Royal South Australian Society of Arts pavasario meno parodoje šiais metais dalyvauja trys menininkai lietuviai: Stasys Neliubšis, vyresniosios kartos dailininkas, iki šiol daugiau reiškęsis dekoratyvinio meno srityje, Jonas Rudzinskas ir Leonas Žygas — abu jauni menininkai, jau Australijoje pradėję dailės studijas. Kritika dėmesį atkreipė į Leono Žygo išstatytą "Hierarchas".

Lietuviai televizijoje

Sydnėjaus ATN televizijos programoje dalyvavo lietuviai akordeonistai Bronius Kiveris ir Algis Plukas. Žiūrovams abu akordeonistai buvo pristatyti kaip lietuviai ir padarė labai gerą įspudį.

Naujas "Dainos" dirigentas

Sydnėjaus lietuvių chorui "Daina" trejus metus vadovavo Alg. Plukas. Pastaruoju metu Alg. Plukas iš dirigento pareigų pasitraukė ir "Dainos" dirigavimą perėmė Kazimieras Kavaliauskas.

Geriausias studentas

Iš kelių tūkstančių valstybinio Sydnėjaus universiteto studentų pažangiausiuoju moksle šiais metais pripažintas ketvirto kurso medicinos studentas Gytis Danta. Gytis Danta šia proga laimėjo eilę premijų ir piniginę stipendiją.

Sydnėjaus universitete šiuo metu studijuoja virš 30 lietuvių studentų, iš kurių šeši medicinos fakultete.

Lietuviškas krupnikas

Adelaidės lietuvis P. Liaksas su dalininku estu jau kelinti metai sėkmingai gamina įvairius likerius, jų tarpe ir "Krupninką", kuris rinkoje yra žinomas kaip "Lithuanian Honey Liquer" ir turi gerą pasisekimą.

Mirė

Dunedine (Naujojoje Zelandijoje) nuo širdies smūgio sporto stadijone mirė 21 metų lietuvis Alg. Skridulaitis. Velionis visų buvo mėgiamas ir pasižymėjęs kaip geras sportininkas. —rem.

VANDENILIO bombai sprogus Nevados dykumoje.

- **Marija Beniušytė,** sena Romos lietuvė, mirė rugsėjo 10 d. Į Romą, Italijon, ji buvo atvykusi iš Lietuvos 1925 m. su maldininkų ekskursija ir ten pasilikusi. Buvo paprasta moterėlė, bet visiems parodė daug geros širdies, nevienam pagelbėjo varge.

JAUNŲ MENININKŲ VAKARAS PHILADELPHIJOJ

Koncertas "Lituanus" naudai, kurį suruošė Philadelphijos studentų ateitininkų draugovė, paliko malonų įspūdį. Tai įvyko spalio 5 šv. Andriejaus parapijos salėje.

Programą išpildė studentai iš įvairių vietovių. Audronė Gaigalaitė iš Philadelphijos ir Alvydas Karaša iš Baltimorės padainavo po kelias lietuviškas dainas ir po pora pasaulinio garso kūrinių.

Audronė Gaigalaitė ypatingai žavėjo klausytojus dainuodama Pucinio arija "Un bel dì" iš Madame Butterfly. Ji studijuoja biologiją Holy Family kolegijoj. Dainavimo mokėsi pas operos solistę Juzę Augaitytę ir yra dainavusi daugelyje lietuvių koloniju. Šiuo laiku ji yra LSS kultūrinių reikalų vedėja.

Alvydas Karaša publiką užburė Mozarto arija "Non piu andrai" iš Figaro vestuvių. Jis keturis su puse metų dainavimo mokėsi Peabody konservatorijoj Baltimorėje; yra dalyvavęs apie keturesdešimtyje koncertų ir penkis sezonus dainavęs Baltimorės Civic Opera chore. Tarp lietuvių dainavęs SAS metinio suvažiavimo koncerte Detroite ir LSS studijų dienose Philadelphijoje. Šiuo laiku be dainavimo taip pat studijuoja inžineriją.

Diana Papievytė paskambino kelis Šopeno ir Debussy kūrinius. Ji Hartforde studijuoja muziką. Yra dalyvavusi keliuose koncertuose ir šią vasarą laimėjusi pirmą vietą pianino skambinime Illinois valstybėje. Taip pat reiškiasi LSS, SAS ir skaučių veikloje.

Alfonsas Dzikas puikiai išpildė kelis Šopeno ir Šuberto kūrinius. Be skambinimo taip pat studijuoja inžineriją New Yorke ir reiškiasi SAS ir LSS.

Algis Žemaitaitis, studijuojąs mokomąjį teatrą, perskaitė kelis literatūrinius kūrinius; įspūdingai pavaizdavo Jogailos "Skundą" ir Švitrigailos "Priesaiką" iš Balio Sruogos Milžinų Paunksmės. Jis kas metai dalyvauja dvejuose Connecticut universiteto statomuose veikaluose ir reiškiasi lietuvių dramos mėgėjų būrelyje ir SAS ir LSS veikloje. Jis taip pat buvo koncerto pranešėjas.

Reikia pasidžiaugti, kad Philadelphijos lietuviai gausiu atsilankymu parėmė koncertą, tuo parodydami, kad jie įvertina studentų darbą "Lituanus" leidžiant. Taip pat didelė padėka tenka klebonui kun. J. Čepukaičiui už leidimą veltui naudotis parapijos sale.

Šio koncerto parengimo darbus gražiai atliko at-kų draugovės nariai, vadovaujami pirmininkės L. Petrauskaitės. Malonu pažymėti, kad ir vietinis Sandaros skyrius dalyvavo bilietų platinime.

Pažymėtina, kad ateitininkai buvo pirmoji organizacija, kuri parėmė "Lituanus" šiuo būdu. Zina

Vireja

Reikalinga lietuvių parapijos klebonijai. Viskas moderniškai įtaisyta, darbas lengvas, atlyginimas geras, gyventi kambarys patogus.

Rašyti Darbininko Administracijai

MARIANAPOLIO KOLEGIJOS REMĖJŲ SEIMAS

1957 SPALIO 20 -- MARIANAPOLYJE, THOMPSON, CONN.

- 11 val. Mišias aukoja kun. Jonas Jančius, M.I.C., Tėvų Marijonų Provincijolas. Pamokslas. (Išpažintys klausomos nuo 10:30 valandos)
- 12 val. Pietūs.
- 1:30 val. Registracija atstovų ir svečių.
- 2 val. Seimo posėdis.
- 5 val. Seimo užbaiga. Palaiminimas.

Į Seimą visus kviečia atsilankyti

Kolegijos Rėmėjų Valdyba ir Marianapolio Tėvai Marijonai

O KO KO?

Sėdžiu ant rudenėjančio medžio šakos ir stebiu, kaip krinta lapai, o vaikų būriai skuba į mokyklas. Durniukai — galvoju. Kas iš to mokslo, kad žmonės juo mokytesni, juo labiau nesusikalba. Pagaliau ir tas mokslas, kam jis vertas? Šio amžiaus pradžioje du kartu du buvo dar 4, bet atsirado toks mokslinčius Einšteinas ir savo gudriais išvedžiojimais įrodė, kad du kart du nebūtinai turi būti 4. Prieš 50 metų buvo tikima, kad tiesa yra tiesa, o klaida yra klaida. Bet atėjo toks Pirandello su savo komedijomis ir įrodė, kad tiesų yra tiek, kiek žmonių galvų. Kiekvienas dabar turi savo tiesą.

Pagaliau, susipainiojo ir pati rašyba bei fonetika. Prisigalvojo žmonės visokių naujų vardų, kuriuose net aš, senas žvirblis, nesusigaudau. Pvz., jei aš garsiai sučiulbu NATO — ONU — FAO, tai jauni žvirbliukai mano, kad aš kalbu kinietiškai ir nesupranta, kad aš norėjau išvardinti tris žmogaus instiktus saugojančius geradarius: tą, kurs moko kovoti karo metu, tą, kurs ketina apsaugoti taikos metu; ir tą, kuris žada duoti pavalgyti kiekvienu metu. O jei aš imu čiulbėti RAF —CED —UPIN — CECA, tai visi mano, kad aš esu iš Čekoslovakijos.

Bet dar blogiau pasidaro, kai panori suprasti, ką reiškia paskiri žodžiai. Šiandien kai kurių žodžių prasmė, kurią mes senieji buvome išmokę suprasti, turi visai priešingą prasmę. Paskutiniai pasaulio įvykiai įrodė, kad tai, ko seniau mokė mokyklose, buvo tikra apgaulė. Pvz., seniau visi, ir mes seniai žvirbliai, tikėjome, kad žodžiai laisvė, demokratija, nepriklausomybė, tautų apsisprendimo teisė tinka Vakarų pasaulio valstybėms: Amerikai, Anglijai, Prancūzijai, Italijai. Pasirodo, klydome. Tokie dideli valstybių vyrai ir vadai, kaip Stalinas, Molotovas, Višinskis, Chruščiovas savo kalbose nuolat tvirtino, kad amerikonai, anglai, prancūzai, italai, skandinavai nėra nė laisvi, nė demokratai, nė nepriklausomi, o toki yra tik rusai, lenkai, vengrai, bulgarai, rumunai, čekoslovakai, albanai, pabaltiečiai, rytų Vokietijos gyventojai. Bet gražiausia buvo, kai Chruščiovas (man jis patinka: toks mandagus, besišypsąs, pasveriąs žodį) paskelbė tautų apsisprendimo teisę kaip tik tuo metu, kai rusų tankai traiškė vengrų kūnus Budapešto gatvėse. Po to jau nesuprasite nieko.

Laimei tose painiavose susigaudyti kiek pasitarnauja mažas žodynėlis, kurį pereitų metų rudenį šarka nukniaukė Budapešto gatvėje. Šarka, kaip šarka: kur tik koks triukšmelis, ten turi būti ir ji. Besimaišydama po Budapeštą, pastebėjo ant žemės kažką raudono, panašaus į mėsos gabalą. Tuoj į snapą ir movė Austrijon, kad ten ramiai sulestų. Bet pasirodė, kad tai būta ne mėsos gabalo, o tik kruvino mažo, raudonais aptaisais žodynėlio, kuris, matyti, iškrito iš raudonarmiečio kišenės. Kvaila šarka jį numetė, kaip nereikalingą daiktą. O aš nuodugniai jį apžiūrėjau ir pamačiau, kad nors lesti ir negalima, bet skaityti dar išskaitoma. Nusinešęs ant ramios šakos, ėmiau vartyti, ir kai jį perskaičiau, dabar su manim nebetkoks žvirblis gali susilyginti. Tiek daug išmokau naujų dalykų. Kitą kartą ir jums šį tą paskaitysiu iš to gudraus žodynėlio. **Žv.BePastogės**

LITTLE ROCK baltas jaunuolis peiliu bado negro šikanėją. Koks juodas žmogus iš jo šaugs?

A. Kuprevičiaus koncertas Detroite

Lietuvių Kultūros Klubui kviečiant, pianistas Andrius Kuprevičius sutiko antrą kartą atvykti į Detroitą ir koncertuoti. Koncertas ir šiemet įvyks Arts Institute (Meno muziejaus) salėje, Woodward ir Kirby gatvių kampas.

Šis mūsų žymusis pianistas yra gimęs Radviliškyje muzikų šeimoje. Pirmuosius muzikos pradus yra gavęs iš savo motinos. 1939 m. baigė valstybinę muzikos konservatoriją Kaune, mokėsi prof. Vl. Ružičkio klasėje. Jau jis tuo metu koncertavo Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

1940 buvo pakviestas dėstyti pianino Vilniaus konservatorijon. Nuo 1942 iki 1945 muzikos studijas gilino Klindwort — Scharvenka Berlyno, Vienos ir Prahos konservatorijose. Nuo tada jis vėl koncertuoja Vakarų Vokietijoje ir Šveicarijoje. 1948 jis išvyksta į Pietų Ameriką ir koncertuoja Argentinoje, Urugvajuje, Paragvajuje, kur jį lydi didelis pasisekimas.

To paties pasisekimo pianistas susilaukė ir Amerikoje, į kurią atvyko 1953 m. Jis koncertavo Chicagoje kartu su simfoniniu orkestru, davė rečitalį New Yorke. Vėliau keliavo į Detroitą, Rochesterį, Los Angeles, Clevelandą, Washingtoną, Hartfordą, Torontą ir Montrealį. Paskutiniu laiku koncertavo Bostone.

Andrius Kuprevičius dabar gyvena Clevelande, kur profesoriauja muzikos konservatorijoje.

Tad, kas mėgsta gerą muziką, tegu ateina į šį koncertą spalio 20 d., sekmadienį, 7 v. v. ir kiekvienas nesigailės muzikai skirto laiko Be to, po koncerto bus surengta arbatėlė. Kiekvienas galės asmeniškai susipažinti su mūsų žymiuoju muziku.

Lietuvių Kultūros Klubas

Lawrence, Mass.

Kun. J. Jakaitis, MIC,

gyvenąs Argentinoj, pora savaičių svečiavosi pas prel. Pr. Jurą. Ta pačia proga per pamokslą ir atskiroj paskaitoj nušvietė sunkią lietuvių padėtį Argentinoj ir prašė aukų naujos bažnyčios statybai.

Prel. Pr. Juro

vardadienio proga mokyklos mokiniai, vadovaujami Nukryžiuotojo Jėzaus seserų, išklausė 10 val. mišias už prelatą ir paskui išpildė programėlę, pareikšdami linkėjimus ir padėką.

Parapijoje misijos

prasidėjo rugsėjo 29 — spalio 6 lietuviškai, spalio 6—13 angliškai. Lietuviškai vedė tėvas J. Kubilius, SJ, Montrealio Aušros Vartų par. klebonas. Angliška dalį vedė tėv. Valenti, SJ. Lietuviškoji dalis baigta specialiu palaiminimu ir kryžto pažadų atnaujinimu.

Šv. Pranciškaus parapijos

choras atsidėjęs mokosi naujų mišių — Claudio Casciolini "La Minor". Jos parašytos polifoniniam stiliuje, giliai religinėj nuotaikoj ir plačiose melodijose. Besimokydami choristai jau dabar jomis gėrisi.

Iz. Vasyliūno

koncertas įvyks lapkričio 3 d. 8 val. vakare Methuen Memorial salėj. Smuikininkas Iz. Vasyliūnas šiam koncertui yra paruošęs naują programą, susidedančią iš Bethoveno, K. V. Banaičio kūrinių ir Griego sonatos. Sunkią fortepiono partiją atliks jo sūnus Vytenis.

Motinė parapijos vakarienė

ruošiama šv. Pranciškaus svetainėje spalio 27. Visi parapiečiai kviečiami atsilankyti bei prisidėti darbu ir aukomis.

L. V.

PREMIJŲ ĮTEIKIMAS TORONTE

Kanados Kultūros Fondas, vadovaujamas veikliosios pirmininkės ir "Moters" žurnalo redaktorės Iz. Matuzevičiutės, paskelbė vaikų literatūros konkursą, su 300 dol. premija.

Kad sudarytų reikiamą sumą kreipėsi į kai kurias organizacijas. Kreipimasis buvo išpildytas. Prisikėlimo parapijos vadovybė paskyrė 100 dol. Taip pat neatsisakė paremti ir šv. Jono parapijos klebonas kun. Ažubalis, gi prisidėjus katalikėm moterims su 100 dol. premija buvo pilnai sudaryta.

Jury komisiją sudarė Toronte gyvenantieji intelektualai: Kun. B. Pacevičius, Stasė Prapuolenytė, V. Anysienė ir A. Gurevičius.

Iš prisiųstų 6 kūrinių, rado premijuotinus 2. Ramunės pasirašytą veikalėlį "Devyngalvis", už kurį paskyrė $200 ir "Keturios pasakos", pasirašytą slapivardžiu Želvis $100.

Atidarius vokus su tikromis pavardėmis paaiškėjo, jog Ramunės tikrasis vardas yra Sonia Tomarienė iš Chicagos, o Želvis — Pilka-Pilkelis iš Cambera, Australijos.

Premijų įteikimo aktas įvyko rugsėjo 29 d. 3 val. po pietų Prisikėlimo parapijos salėje. Programai pakviesta žinomoji dainos veteranė Vincė Jonuškaitė iš New Yorko ir literatūros premijos laimėtoja Tomarienė - Pipiraitė.

Laikraščiuose buvo skelbiama, jog dalyvaus menininkai iš Montrelio, būtent — H. Nagys ir B. Pukelevičiutė, bet, matyt jų pavardės buvo paskelbtos per klaidą, nes programoje jie nedalyvavo ir net nebuvo įtraukti į spausdintąją programą, kas reiškia, jog nebuvo nei galvojama apie juos.

Iškilmingąjį aktą atidarė programos vedėja A. Stepaitienė, pakviesdama Kultūros Fondo pirmininkę paskaityti atidaromąją kalbą. Į prezidiumą pakviesti: konsulas Vytautas Gylys, Krašto V-bos pirm. Vyt. Meilus, Apylinkės v-bos pirm. J. R. Simanavičius, Mot. CV-bos pirm. Z. Daubvainienė, abiejų parap. klebonai ir premijos laureatė Tomarienė -Pipiraitė.

Iš garbės prezidiumo žodį tarė Gen. Konsulas V. Gylys ir Krašto V-bos pirm. Vytautas Meilus. Abu pasidžiaugė gražia Kultūros fondo veikla, pareikšdami geriausius linkėjimus. Po jų kalbų įteikiamos gėlės laimėtojai ir žodis mecenatų vardu, kurį pasakė šv. Jono parapijos klebonas kun. P. Ažubalis. Oficialiai daliai pasibaigus, įvyko koncertas, dalyvaujant Vincei Jonuškaitei ir S. Tomarienei.

Operos sol. Jonuškaitė pradėjo savąjį koncertą su lietuvišku repertuaru, pademonstruodama gerą skonį ir tvirtai išgyventą interpretaciją. Pirmose dainose jautėsi jaudinimasis ir truputis spaudžiamos tendencijos aukštesnėse gaidose, bet tas nejaudino klausytojų, kadangi kaip tik parodė, jog ši mūsų dainos veteranė dar gali dainuoti, pralenkdama daugelį mūsų jaunųjų dainininkų savo giliu supratimu, dvasios perdavimu ir... turinti dar jėgos. Žinoma, liaudies dainose ta jėga nebūtina, bet čia jau kitas reikalas.

Pradėta su Šauksmas — Budriūno, Rūta — Gruodžio, Aš per naktį — K. V. Banaičio (dainą kurį blogai dainuojama darosi nuobodoka, gi gerai interpretuota gauna tikrąją reikšmę ir pasirodo klausytojo ausyse muzikiniu perliuku), Vai gražu — Kačianausko, ir Vėjavaikis — Gruodžio.

Antru išėjimu Jonuškaitė padainavo: Našlaitėlės dainą ir Už balto stalo sėdėjau — K. V. Banaičio. Oi kas sodai — Karnavičiaus, Siuntė anyta — K. V. Banaičio, Lėk gervel — K. V. Banaičio ir priedui — Naktely — Petrausko.

Paskutinėje dalyje buvo skirta jau operiniai kūriniai iš 'Odyssėjas", "Samsono ir Dalilos", "Mignon" ir "Carmen".

Galbūt klausytojus daugiau žavėjo operinės arijos, bet tikrasis Jonuškaitės talentas turėtų būti liaudies dainose. Tuo nenorima teigti, kad ji buvo silpnesnė operiniuose kūriniuose. Ne! Tik norėtųsi, kad ji ilgiau išsilaikytų, kaip liaudies dainų žinovė su demonstradicine galia.

Tarp dainų įsiterpė su savo kūriniais premijos laimėtoja, paskaitydama gražiu balsu su niuansais ir vidijiniu išgyvenimu, palikdama malonų įspūdį.

Koncertan atsilankė per 300 žmonių. **V. Enigma**

PITTSBURGH, PA.

Savo veikla visuomenėje, ypatingai Pittsburghe, pasižymi vietiniai lietuviai biznieriai, susiorganizavę į Lietuvių Vaizbos Butą. Ši organizacija prisideda prie visų lietuviškų darbų ir aukomis visada paremia lietuvių tautinius darbus. Jie kviečia žymius kalbėtojus iš lietuvių ir amerikiečių tarpo. Rengia bankietus, parengimus užsitarnavusiems asmenims, ir tinkamai juos pagerbia. Savo laiku, Vaizbos Butas yra surengęs pagerbimo pokylius atskiriems Lietuvos valsybės atstovams ir Liet. Vaizbos Buto Centro prezidentui A. Rudžiui bei kitiems garbingiems vyrams.

Šiais metais Liet. Vaizbos Butas tokį pagerbimo bankietą rengia mūsų nenuilstančiam lietuviui patriotui, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Centro prezidentui Povilui P. Dargiui pagerbti, kuris yra mūsų Vaizbos Buto veikliausias narys, mūsų skyriaus sekretorius, Liet. Vaizbos Butų Amerikoje Centro direktorius, Amerikos Lietuvių Tarybos Centro vice prezidentas, atstovaudamas jame SLA, ir kuris per virš 25-kius metus sėkmingai veda Lietuvių radijo programą iš stoties WPIT Pittsburgh, Pa.

Bankietas įvyksta sekmadienį, lapkričio 3 d. 5:30 val. vak., puošniame SHERWYN HOTEL, Wood St., Pittsburghe. Bankiete kalbės Pittsburgho miesto burmistras, David L. Lawrence, eilė teisėjų ir SLA Centro sekretorius dr. M. J. Vinikas iš New Yorko. Dainuos žymi solistė Julia Andriulionytė. Po iškilmingos vakarienės įvyks šokiai grojant didžiuliam orkestrui.

Bilietus iš anksto galite užsisakyti pas vietinius Vaizbos Buto narius.

Alexander Savolskis, prez.
Lietuvių Vaizbos Buto
Pittsburgh, Penna.

Hartford, Conn.

Kad ir nedidelė vietos lietuvių kolonija, bet tiek praeityje, tiek dabar rodo nemaža veiklumo. Taip ir šiemet rudenį ir žiemą rengia keletą kultūrinių pramogų.

Lapkričio 16 įvyks Ipolito Tvirbuto surežisuotas vaidinimas. Vėliau šis veikalas bus vaidinamas kitose lietuvių kolonijose, bet jo premjera įvyks Hartforde, lapkričio 16. parapijos mokyklos salėje.

LB Hartfordo apylinkė lapkričio 20, sekmadienį, lietuvių klubo auditorijoje šaukia masinį susirinkimą, kuriame paskaitą skaitys Lietuvių Enciklopedijos redaktorius dr. J. Girnius iš Bostono.

Steigiamas lietuvių studentų fondas, kuris skirs stipendijas besimokantiems studentams. Tam reikalui bus pravesta rinkliava, kurioje pasižadėjo dalyvauti nemažas būrelis moterų kultūrininkių. Taip pat norima paremti sportininkus, lietuviškąją radijo programą ir padėti veikti mūsų jaunimui. Šie visi planai bus pateikti LB masiniame susirinkime.

V. M. K.

REAL ESTATE

NATIVITY B. M. V. PAR.
Sunday Open House
12:30 to 5:30 P. M.
7258 S. ALBANY

5 kamb. mūrinis namas, kampas; 5 metų senumo. Beržo virtuvės kab.; cer. plytelių vonia; su šildytuvu ir šaldytuvu; 2 auto garažas. Parduodamas dėl ligos.

$21,500
7258 S. ALBANY

HEADACHE?

Chiropractic is noted for its effectiveness in bringing relief to sufferers from most types of headaches — including agonizing migraine. Consult your local chiropractor and write today for further information regarding headaches, their causes and how they can be prevented and relieved. Also ask for free literature regarding other problem diseases.

Spears Chiropractic Hospital
Dept. L. 095 Denver 20, Colorado

Lietuvių Amerikos Piliečių Klubas

1. Lietuvių visuomeninių organizacijų (nekomunistinių) susirinkimams leidžia naudotis patalpomis nemokamai.

2. Pobūviams, šokiams, vestuvėms ar šiaip šventėms nuomoja už prieinamą kainą.

3. Geriausi ir įvairiausi gėrimai pigiausiomis kainomis.

4. Lietuviški maisto gaminiai.

5. Naujai išpuošta šokių salė.

Nuomavimo reikalu kreipkitės į manegerį V. E. MIKALAUSKĄ asmeniškai ar telefonu EV 4-9672 arba pas pavad. K. Vaitaitį

FOTO STUDIJA
P. GAUBYS, savininkas

VESTUVIŲ albumai (mažas — iš 36 nuotraukų 5 x 6 inč. dydžio — 40 dol., didelis — 36 nuotraukos 8x 10 inč. dydžio — 60 dol.; abu tik 85 dol.), PORTRETAI. VAIKŲ nuotraukos ir kiti foto darbai atliekami greit, gerai ir pigiau nei kitur.

85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y
(BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)
Tel.: VI 6-2164
po 6 val. vakaro, nedarbo dienom visą dieną

BANGA TELEVISION SERVICE
340 Ridgewood Ave., Brooklyn 8, N. Y.
Tel.: APplegate 7-0349

Su didele nuolaida parduodami

VOKIŠKI HI—FI "BLAUPUNKT" aparatai bei vietiniai HI—FI fonografai ir stiprintuvai.

GARANTUOTAI TAISOMA:
- TELEVIZIJA
- AM—FM RADIO
- AUTO RADIO
- HI—FI

DARBAS ATLIEKAMAS PRITYRUSIO TECHNIKO. PRIPAŽINTO RCA, NEW YORKE
DARBO VALANDOS: KASDIEN nuo 9 val. ryto iki 7 v.v
pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak

MULTIPLE SCLEROSIS?

Multiple sclerosis manifests itself in disorganized functioning of the muscles. Recovery depends on reactivation of nerve centers to restore harmonious operation of the body's normal processes. This, Chiropractic endeavors to do—and has been successful in the treatment of so many cases that sufferers from multiple sclerosis are now being given a new lease on life.

Research at Spears Hospital has further added to the effectiveness of Chiropractic's attack on this crippler. See your local chiropractor and write for free literature on MS and other problem diseases.

Spears Chiropractic Hospital
Dept. L-095, Denver 20, Col.

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIJO VALANDA JAU 16-TUS METUS SKRIEJA PAS KIEKVIENĄ LIETUVĮ DIDŽIOJO NEW-YORKO N. J. IR CONN. APYLINKĖJE KURIS IEŠKO ATSIGAIVINIMO LIETUVIŠKAME ŽODYJE IR DAINOJE.

DABAR
NAUJU LAIKU
ŠEŠTADIENIAIS NUO 4:00 IKI 5:00 VAL. P.P.
STOTIS WEVD (1550 KIL. IR 97.9 MEG. FM)
DIREKTORIUS - JORŪBAS J.
STUKAS
1261 WHITE ST. HILLSIDE N.J.
WA 6-3025

Rochester, N. Y.

Baltaragio malūnas

Lapkričio 9—10 Montrealio lietuvių teatras atvyksta Rochesterin ir čia suvaidins K. Borūtos "Baltaragio malūną" ir vaikams "Karalaitė Teisutė". Vaidinimai įvyks šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje.

Vestuvės

Rugsėjo 7 Vijoleta Mackevičiūtė ir Alfredas Raguckas šv. Jurgio liet. parapijos bažnyčioje priėmė moterystės sakramentus. Ta proga, jaunosios tėvai, Feliksas ir Jadvyga Mackevičiai, iškėlė šaunias vestuves. Jaunieji apsigyveno Detroite.

Rugsėjo 21 d. toje pat bažnyčioje moterystės sakramentus priėmė Anita Ratkevičiūtė ir Eugenijus Pukinskas. Jaunosios giminaičiai ir globėjai, Teresė ir Juozas Daudai, šv. Jurgio parapijos salėse surengė puikias vestuvių vaišes, kuriose svečių matėsi iš Chicagos, Bostono ir Toronto. Jaunieji Anita ir Eugenijus Pukinskai planuoja apsigyventi Rochestery.

Sužieduotuvės

Gražina Musteikytė susižiedavo su stud. Pranu Baliniu iš New Yorko. Gražina Musteikytė, tremtinių Jono ir A. Musteikių dukra, veikli vietos skautų, choro, tautinių šokių ir vietos studentų kuopos narė, treti metai studijuoja Nazereth College.

Alfonsas Džiakonas, veiklus vietos bendruomenės narys ir choro dalyvis, šiomis dienomis nusipirko užmiesty namą su dideliu vaisinių medžių sodu.

Lietuviškų knygų kioskas veikia šv. Jurgio liet. parapijos mokyklos raštinėje, sekmadieniais. Ten pat galima užsisakyti ar pratęsti lietuviškų laikraščių ir žurnalų prenumeratą. **Sb. —**

Priėjo liepto galą

Molotovui praradus šlovę, buvo lig šiol "numolotovinta" vardai dviem apylinkėm, 1 pusiasaliui, 4 miestam, 7 vietovėm, 2 universitetam, 5 teatram, 300 fabrikų, o kolchozam tiesiog be skaičiaus. Demolotovizacija ėjo sklandžiai ir sparčiai, bet priėjo liepto galą, nes atsitrenkė į sovietų enciklopediją, kurioje Molotovas įamžintas didžiausiais darbais ir išliaupsytas ne mažesne šlove už patį Staliną. Rusų patarlė teisingai sako: "Čto napišeš pierom, nevyrubiš ni toporom".

Kas norėtų skelbtis Darbininke, prašomas skambinti

G Lenmore 2 — 6916

MINEAPOLYJE ruošiamasi March of Dimes vajui. Du jaunuoliai — Petty Hicks ir Sal Mineo — pasiėmė talkai, nes į ųšcinma polio ligos yra palliekos.

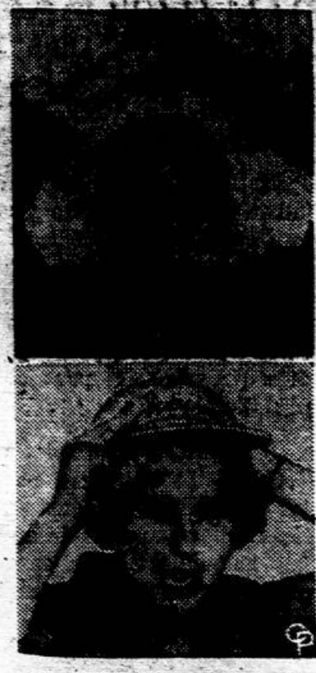

LOS ANGELES miesto galva N. Poulson ir tarybininkė Miss Wyman kryksčtauja, kad miesto taryba pritarė Brooklyno Dodgers kėlimuisi į tą saulėtą miestą.

Lietuvos Generalinio Konsulo New Yorke paieškomi asmenys

Amforowicz, Nikodem, iš Jonydžių k., Skiemonių val., Uteos ap.

Andziulevičiūtė, Marė, d. Prano, iš Žaliosios k., Liubavo v., Marijampolės ap.

Balčiūnienė - Tintrytė, Paulina, ir sūnūs Boleslovas, Karolis ir Mykolas.

Bilbokas, sūnus ir duktė Juozo Bilboko, kilusio iš Žaliosios k., Liubavo val., Marijampolės ap.

Braukaitė - Žemaitienė, Marijona, gyveno Scranton, Pa.

Bučys, Jonas, sūn. Stanislovo, g. 1917 m. Klemiškės k., Klaipėdos krašte.

Cininas, Nikalojus ir Viktoras, sūnūs Jono.

Derenčius, Albinas.

Gibavičius, Antanas, iš Kociolkų k., Andriejavo val., Suvalkų ap.

Globys, Stanislovas, sūnus Mato, iš Erživilko val.

Granikis, Vladas, ir vaikai Aleksas, Alma, Berta, Bruno, Ema, Evaldas.

Jankienė Rukštelytė, Marija.

Jokubs - Jonušaitė, Ona, d. Petro, vyras Konstantas ir vaikai Kostas ir Ona.

Jonušaitė - Jokubs, Ona, d. Petro, vyras Konstantas Jokubs, vaikai Kostas ir Ona.

Kardokienė, ir jos broliai Saladka, Juozas ir Jurgis.

Kuraitienė, Petrė, gyveno Buenos Aires.

Kvietkus, Ona, ir duktė Motiejunienė, Adelė.

Medelis, Juozas, sūnus Pijaus.

Medzviega, Antanas, sūn. Juozo, gyveno Mechanicville, N. Y.

Miliauskas, Juozas, sūnus Stasio.

Mociejunienė, Ieva, gyveno Shenandoah, Pa.

Motiejunienė, Adelė, ir motina Kvietkus, Ona.

Navickas, Alfonsas, sūn. Vinco ir Kristinos.

Petrila, iš Užupio k., Rietavo val., Telšių ap., ir Petrilienė - Pučkoraitė, Marijona, iš Andriejavo val., Kretingos ap.

Polikaitis, Petras ir žmona Marija.

Pučkoraitė - Petrilienė, Marijona, iš Andriejavo val., Kretingos ap., ir Petrila ij Užupio k., Rietavo v., Telšių ap.

Raidžiuvienė, Anė, gyveno Shenandoah, Pa.

Rudys, Jurgis ir Vladas.

Rukštelis, Albinas ir Juozas, gyveno Argentinoje, Buenos Aires.

Rukštelis, Vincas, sūn. Simono.

Rukštelytė, Julija.

Rukštelytė - Jankienė, Marija.

Saladka, Juozas ir Jurgis, ir sesuo Kardokienė.

Sangavičius, Mykolas.

Šeštakauskienė - Žilinskaitė, Petronėlė, iš Pasiekų k., Liubavo val., Marijampolės ap.

Šivickis, Juozas, sūnus Mykolo.

Skarupskas, Anupras, Klemensas ir Stasys, sūnūs Stasio ir Barboros, iš Masiskio vienk., Šėtos val.

Snitka, Jurgis.

Šulckis, Bronius.

Tintrytė - Balčiūnienė, Paulina, ir sūnūs Balčiūnas, Boleslovas, Karolis ir Mykolas.

Užubalis, Petras, sūnus Kazio.

Vienslovaitis, Justinas ir Vincas.

Vijunas, Vladas, sūnus Simono, gyveno Detroit, Mich.

Žemaitienė - Braukaitė, Marijona, gyveno Scranton, Pa.

Žilinskaitė - Šeštakauskienė, Petronėlė, iš Pasiekų k., Liubavo val., Marijampolės ap.

Vestartas, Albertas ir sesuo Aldona, vaikai Aleksandro.

Vestartas, Stanislovas, sūn. Kazimiero.

Vodopalas, Stasys.

Zibarkas, Pranas, ir duktė Mildutė.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti: Consulate General of Lithuania 41 West 82nd St. New York 24, N. Y.

IŠ ŠKOTIJOS LIETUVIŲ GYVENIMO

Škotijos lietuvių šv. Kazimiero draugija, turinti 18 skyrių su per 600 narių, buvo įsteigta 1898 gale čia atvykusio kun. Varnagirio. Jau praėjo veik 60 metų. Anksčiau Škotijoj lietuvio kunigo nebuvo, tad religinius reikalus aprūpindavo neblogai lietuviškai pramokęs vokietis jėzuitas Landsberg ir vietinis kunigas anglas. Kun. Varnagiris, pagyvenęs čia du metu, išvyko Amerikon.

Tiek lietuvio kunigo išlaikymo klausimas, tiek parapinės draugijos reikalas pradžioje nėjo sklandžiai. Vietinė skotų bažnytinė vyriausybė nenorėjo lietuvio kunigo įsileisti. Tik Glasgowo arkivyskupui įsikišus, lietuvių delegacija laimėjo ir kunigas galėjo atvykti. Nuo to laiko draugija savo mokesčiais išlaiko vieną, o kartais ir du lietuvius kunigus.

Pradinis jubiliejaus minėjimas pradėtas rugsėjo 15, sekmadienį, specialiomis pamaldomis šv. Luko bažnyčioj. Iš Romos atvykęs svečias kun. A. Gėryba pasakė įspūdingą pamokslą ir palaimino Švenčiausiuoju, gi kitas svečias, kun. A. Puišys, sukalbėjo rožančių.

Po pamaldų žmonės rinkosi erdvion blaivybės svetainėn. Ji greit prisipildė iš visur į jubiliejinį pokylį susirinkusių lietuvių. Parapinės draugijos kolektoriai, garbingieji svečiai ir nusipelniusieji buvo pakviesti su garbės bilietais ir pasodinti prie garbės stalo. Minėjimas pradėtas banketu, po kurio tuoj sekė meninė dalis.

Pirmiausia prabilo šv. Kazimiero dr-jos centro pirm. J. Krikščiūnas, trumpai suglausdamas jubiliejaus reikšmę ir perdavė žodį kleb. kun. J. Gutauskui. Jis bendrais bruožais, kiek tai buvo galima, atpasakojo veik visą šios draugijos įsikūrimo istoriją nuo pat pradžios iki šių laikų, aukštai įvertindamas visus pirmuosius draugijos steigėjus, kurie taip daug savo širdies ir triūso įdėjo, kol viskas buvo pastatyta ant gyvybinių pamatų. Po to kalbėjo kun. A. Gėryba, linkėdamas draugijai pasisekimo ir Dievo palaimos. Kiek ilgėliau užtruko kun. A. Puišys. Jis gana vaizdžiai nurodinėjo draugijos svarbą ir reikšmę, žiūrėdamas neutralaus stebėtojo akimis. Ypač pabrėžė tai, kad Kat. Bažnyčios ir lietuvių kunigų rūpesčiu bei žmonių vieningumu pasiekta, jog Škotijoj lietuviai liko ištikimi Dievui, artimui ir tėvynei: tikėjimo nepražudę ir tėvynės neužmiršę.

Toliau iš rašto skaitė apie draugijos įkūrimą ir jos gyvenimą ligi pat šių dienų J. Gučionis. Draugijos istorine tema eilėraštį padeklamavo E. Leskauskienė, ilgametė draugijos narė.

Ten pat sužinota, kad klebonui kun. J. Gutauskui greit sueis 23 metų sukaktis, kaip jis darbuojasi Škotijoj. Blaivybės dr-jos choro dirigentei J. Sarapinaitei paskelbus, publika atsistojus sudainavo Ilgiausių metų.

Pagaliau centro pirm. J. Krikščiūnas ir klebonas nuoširdžiai visiem padėkojo už gausų atsilankymą. Blaivybės choras sudainavo keletą dainų, buvo pasikalbėta, mėginta laimė loterijoj ir k. Kiek teko sužinoti, šis parengimas dave gražaus pelno.

Kalnų nenuverčiam, bet kiek jėgos leidžia, dirbam ir krutam, kad išsiliktumėm ir jaunimą lietuviais išlaikytumėm. **J. Butkevičius**

IEŠKOMI

Juozas Slobokas, sūnus Vaclovo, gimęs 1906 m.

Leonas Spečius, s. Mykolo, gimęs 1917 m.

Povilas Sobieskis iš Panevėžio.

Leonas Puzinauskas iš Kauno.

Jie patys arba apie juos žinantieji prašomi rašyti: Pranas Grušas, 346 Roesch Ave., Buffalo 7, N. Y.

Skaitykite "Aidus" 680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

PETITION ST. JUDE
Solemn Novena to St. Jude
October 20 to 28
ENDING ON THE FEAST OF ST. JUDE
Send Your Petition To:
ST. JOSEPH'S FRANCISCAN MONASTERY
Wilkes-Barre, Pennsylvania

Please enter petition in the Novena to St. Jude for .... or
VOCATION .... RETURN TO HEALTH ....
THANKSGIVING .... EMPLOYMENT ....
RETURN TO SACRAMENTS .... PEACE ....
NAME ....
ADDRESS ....
CITY .... STATE ....
All who send petitions will receive a gift
OFFERING ....

ZENITH Diplomat ...THE HEARING AID That's changing people's minds

Yes, thousands of hard-of-hearing people who wouldn't think of wearing a hearing aid before... are today enjoying the thrill of better hearing with Zenith's miniature, full-powered "Diplomat". Why? It's so tiny and *inconspicuous*, you hardly know you're wearing a hearing aid at all. Worn entirely at-the-ear! No dangling cords! Best of all... you pay only $125. *And listen to this!* Zenith backs you with a 10-Day Money-Back Guarantee, 1-Year Warranty and 5-Year Service Plan. Other brilliant 4- or 5-transistor Zenith models from $50 to $175. Come in...or phone for free home demonstration today. Easy terms.

ZENITH THE ROYALTY OF HEARING AIDS
AITCHISON & COMPANY
655 MADISON AVE.
(Cor. 60th St.)
TEMPLETON 8 2250
483 5th Ave. (At 41st St.)
MUrray Hill 2-3522
(2) Convenient Locations

H. W. FEMALE

STENO-TYPIST
Light dictation required
Accurate typing
Good salary
5 Day week
Paid hospitalization program.
Excellent working conditions.
Prefer girls living N. or N.W.
Sterling Bolt Co.
363 W. Erie St.

H. W. MALE - FEMALE

NURSES—R. N.
Male or Female
Newly organized small research ward, exclusively. Excellent pay-educationally stimulating, interesting and pleasant working conditions. HO 4-7500. Ext. 280.
Creedmoor Institute For Psychobiologic Studies.
Queens Village 27, N. Y.

BUS OPPORTUNITY

VALGIŲ IR SKANĖSTŲ KRAUTUVĖ
Labai geras pirkinys. Veikia jau 30 metų. Prie krautuvės yra naujai atremontuoti 3 kamb. Pajamų brutto kasdien nuo 700 iki 1000 dol. Prašoma $4,500.
Maspeth, L. I.
Tel. HA 9-8552

CATHOLIC COLLEGES

ANNHURST COLLEGE
Four-year Liberal Arts College for women—South Woodstock, Conn. B. A. program in languages.
INCLUDING LITHUANIAN,
social and natural sciences, mathematics, business.
Teacher training on secondary level. A. A. program in secretarial studies.
For information write:
The Registrar
Box 569,
Putnam, Conn

IMMACULATA COLLEGE, Immaculata, Pa.: Malvern 2201; Sisters Servants of the Immaculate Heart of Mary; Sister Anastasia Marie, Dean; 600 Students; A.B., B.S., B.M. Degrees in Pre-Medicine, Pre-Law, Liberal Arts, Home Economics, Business; Tuition $500; Board and Room $800—$900; for women only.

Catholic Schools and Colleges

ST. LEONARD HIGH SCHOOL, 26 Brevoort Pl., Brooklyn 16, N. Y. NEvins 8-9023. Franciscan Brothers; Brother Aquinas, O. S. F., Principal: 390 Students: Commercial; Day; Tuition $300.

GWYNEDD-MERCY JUNIOR COLLEGE, Gwynedd Valley, Pa.; Sisters of Mercy; Mother Mary Bernard, President; Sister Mary Gregory, Dean; 156 Students; Tuition $400; Room and Board $1,000-$1,200.

LA SALLE ACADEMY, 44 East Second St., New York 3, GRamercy 5-8940; Christian Brothers; Brother A. Charles, F. S. C., Principal; 800 Students; High School; Day; $250.

ST. JOHN'S PREPARATORY SCHOOL, 82 Lewis Ave., Brooklyn 6, N. Y., GLenmore 2-0700; Vincentian Fathers; Rev. John T. Nelson, C. M., Headmaster; 1,200 Students; High School; Day; $300.

REAL ESTATE

ST. ANN'S PARISH IN GARDEN CITY, L. I.
Super Custom Ranch Home All brick 7 large rooms, 2½ baths, 2 car garage attached, finished basement, large screened patio, fireplace, slate roof, completely landscaped on large plot 100 x 120. Railroad Station 2 blocks. To be seen by appointment. FLoral Park 4-8386.

IN ST. MARY'S PARISH IN BEAUTIFUL MANHASSET
2 yr. center hall Colonial, 3 bdrms. 2½ baths; panneled den. G. E. color kitchen, nr. shopping, convenient to everything. Must be seen. Asks $39,900. Call MAnhasset 7-7826 or TRiangle 5-9837.

HOLY CROSS PARISH IN BROOKLYN, N. Y.
Flatbush. Two-family brick and stucco, detached, good condition, oil burner, storms and screens, plus $90 income; convenient to everything. ULster 6-0157.

ST. MARY'S PARISH IN MT. VERNON, N. Y.
Solve your lifetime housing problems. Your own 5 rm. apt. plus $2000 income. 6 lovely room apts. Brand new Pacific boiler and oil burner. $21,000. CHappaqua 1-1112; PL 5-8270.

GRIPSHOLM RESTAURANT
324 East 57th Street, N. Y.
Finest Swedish
Smorgasbord
LUNCHEON
COCTAILS
DINNER
OPEN
EVERY DAY

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE CALL LO 3-7291

REAL ESTATE

Glen Cove $27,500
RANCH HOMES
Custom built at development prices 3—5 bedrms., 2 and 3 baths, playroom, 2-car garage, ½ acre wooded plot. In Catholic area.
New Woods Estates
Directions: North on Glen Cove Rd. into Glen Cove: right on School St., left on Doris Lane, left on New Woods Rd. Phone: ORiole 6-1228.

ST. RAYMONDS PARISH IN LYNBROOK VICINITY
One block St. Raymond school, ideal for professional or large family. Lovely four bedroom on ½ acre wooded plot. Fireplace, garage, must sell. $24,490. Owner LYnbrook 3-8288.

IN ST. BRIGID'S PARISH, IN WESTBURY. L. I.
Lovely 4 bedrm. 2-bath Cape-Ranch. Large tree-shaded, landscaped 120-foot - frontage plot. Top section. Not a development. St. Brigid's parish and school. Also near publ. High and Gram. Schools. All appliances all extras, incl. wall to wall carpeting throughout. Tremendous buy. $27,000; adjacent eighty-foot frontage also available if desired at very reasonable price. Owner, EDgewood 4-2114.

DISPLAY

YOU ARE INVITED
to join with the Sisters of Reparation of the Congregation of Mary in making a monthly novena in Honor of the Miraculous Infant Jesus of Prague. A Novena will be held in the Convent Chapel from the first to the ninth of every month. Send your intentions which will be placed at the Shrine of the Infant Jesus during the
Congregation of Mary
143 West 14th St.
New York 11, N. Y.
sent upon request.

TALARSKI
FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
380 Maple Avenue, Hartford, Conn
Maloniai patarnauja lietuviams naujai įruoštose patalpose, prieinama kaina.
Tel. CHapel 6-1377

JONO IR ANGELINOS ANDRIULIŲ IR JŲ ŠEIMOS
MICHIGAN FARM SŪRIS
Fountain, Michigan
Jūs esate namuose ar kur keliaujate, visuomet reikalaukite Michigan Farm Sūrio. Šis sūris jau per ilgus metus gaminamas Jono ir Angelinos Andriulių ir jų šeimos, Fountain, Mich.
REIKALAUKITE TIK MICHIGAN FARM SŪRIO
Jeigu abejojate, paprašykite pamėginimui. Jūsų skonis jums pasakys. Mes norime, kad Jūs patys būtumėt [illegible] Mes esame labai dėkingi sūrio mėgėjams ir [illegible] kad Jūs tiek išpopuliarinot Michigan Farm Sūrį, kuris [illegible] visų mėgiamiausiu. Mes pasižadame ir toliau jums gaminti tik pati geriausią sūrį.
MICHIGAN FA[illegible]
Vienintėliai šio sūrio gamintojai FOUNTAIN, MICH.
Aptarnavimui ir informacijai rytuose prašome kreiptis
PETER LISAUSKAS
69-15 53rd Avenue, Maspeth, N. Y. Tel. TW 4-8087
VICTOR ABECONAS
351 Park Street, New Britain, Conn. Tel. BA 3-1342
JONAS JAKUBAUSKAS
634 N. Denison Street, Baltimore, Md. Tel. Longwood 6-2622
MECISLOVAS KAVALIAUSKAS
24 Prospect Street, Hyde Park, Mass. Tel. Hyde Park 3-3975
GEORGE GALŪNAS
1400 Caniff, Detroit, Mich. Tel. T. O. 8-7062
STANLEY METRICK
1804 W. 47th St., Chicago, Ill. Tel. Yards 7-8393
JOHN SHURNA
5418 So. Albany, Chicago, Ill. Tel. Grovehill 6-7783
ALLAN STEWART
4310 No. Broad St., Phila., Pa. Tel. Glasstone 5-1310

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Liet. Moterų Atstovybės klubas, vadovaujamas V. Jonuškaitės, dalyvaus tarptautinėje moterų parodoje, kuri kas metai lapkričio 4—10 d.d. vyksta New Yorke. Lietuvių pasirodymas bus sekmadienį, lapkričio 10, nuo 1 iki 2 v. p.p.

Atletų Klube,
1332 Halsey St., spalio 26, 8 v. v., šeštadienį, bus demonstruojami filmai iš lietuvių sporto gyvenimo (žaidynės Rochestery, Worcestery ir kt.) Įėjimas laisvas.

Algirdas Gustaitis
iš Los Angeles, Calif., atvykęs pas savo gimines, lankėsi Darbininko redakcijoje ir papasakojo apie Los Angelės lietuvių gyvenimą ir apie savo gaminamą dokumentinį filmą iš Lietuvos istorijos.

Liet. Studentų Sąjungos
visuotinas suvažiavimas bus New Yorke Padėkos dienos savaitgalį. Suvažiavimo paruošiamuosius darbus atlieka New Yorke skyriaus valdyba, o jai talkina A. Gečiauskas, R. Kezys, J. Ulėnas, A. Grigaitis, I. Banaitytė ir K. Skrupskelis.

Aleksas Mrozinskas,

akomponuos solistams ir smuikininkui Ateities metiniame koncerte, kuris ruošiamas spalio 20 d., 4 v. p. p. Washington Irving High School salėje, 14 Irving Pl., Manhattan, N.Y.

L. St. S-gos New Yorko skyrius
valdybą sudaro: V. Jakas, K. Paprockaitė, V. Ramanauskas, Virbickas, D. Petrauskaitė.

"Aidų" redakcijos posėdyje,
įvykusiame rugsėjo 13 d. Brooklyne, dalyvavo A. Vaičiulaitis, J. Girnius, A. Nyka Niliūnas ir L, Andriekus. Numatyta medžiaga ateinančiam pusmečiui ir pasiskirstyta darbais.

Tautinių šokių grupė
Spalio 6, sekmadienį, New Yorko moksleivių tautinių šokiu grupė, vadovaujama J. Matulaitienės, gavo progos pasirodyti pirmojoj New Yorko tautybių dienoje (Nationalities Day) prie istorinio pilgrimų laivo replikos "Mayflower II". Buvo šokti trys šokiai. Visi susilaukė ovacijų.

Ta pati grupė šį ketvirtadienį pasirodys Madison Square Garden.

Angelų Karalienės parap. koncertas

Angelų Karalienės parapijos koncertas, įvykęs spalio 6 šv. Stanislovo parapijos salėje, praėjo labai jaukioje nuotaikoje. Publikos prisirinko daugiau kaip 500. Programą pradėjo muzikos mokytojo Simon Hero mokiniai smuikininkai, pagrodami 4 dalykėlius. Pianinu akomponavo pats mokytojas.

Parapijos choras, vadovaujamas M. Liuberskio, savo programą pradėjo giesme "Parveski, Viešpatie", (J. Strolios) su L. Ralio solo, kurio malonus, natūralaus tembro stiprus baritonas labai darniai apjungė visą choro sąskambį. Dainoje "Karvelėli" (Č. Sasnausko) solo partiją atliko A. Kizienė. Choras iš viso padainavo 13 dainų, kurios buvo gerai paruoštos ir gerai praskambėjo.

Svečias iš Amsterdamo, Juozas Olšauskas, savo dainomis, pats palydėdamas kanklėmis, pavaizdavo lietuvių senovę ir dabarties Lietuvos vargus.

Skautų vyčių oktetas, diriguojamas M. Liuberskio, šį kartą ypač gerai pasirodė. Vienetas turi jau gerą pagrindą ir, dar truputį daugiau darbo įdėjęs, gali tapti rimta koncertinė pajėga. Labai gražų įspūdį darė naujos uniformos.

Programą baigiant, parapijos klebonas kun. J.Aleksiūnas padėkojo visiems programos dalyviams, primindamas, jeigu jis ir jo kartos čia gimę lietuviai kalba lietuviškai, interesuojasi lietuviškais bei pačios Lietuvos reikalais, tai nuopelnas tų, kaip J. Olšauskas, kurie organizavo chorus, jiems vadovavo arba juose dalyvavo. Lietuviška daina, — sakė klebonas, — lietuviški vakarai, lietuviškos parapijos suburia lietuvius ir padeda išlaikyti savo meile tėvų žemei.

Programai su sveiku humoru vadovavo Vitalis Žukauskas. Choro dainoms akomponavo Aleksas Mrozinskas. Koncertą baigiant, parapijos choras sudainavo J. Strauso valsą "Vienos miško pasaka", kurią paruošė ir pravedė A. Mrozinskas.

Šokiam grojo J. Butrimo orkestras. —a-k.

Linksmas subatvakaris
Amerikos lietuvių legijonieriai spalio 19, šeštadienį, 6 v. v. Lietuvių piliečių klubo salėje rengia šokius su alučiu. Gros Vedegio orkestras. Rengėjai kviečia visus atsilankyti. Pelno dalis skiriama Vasario 16 gimnazijai.

Moterų Sąjungos
N. Y. ir N. J. apskričio suvažiavimas šaukiamas lapkričio 10 d. 2 val. po pietų šv. Petro ir Povilo parapijos salėje, Riply Pl., Elizabeth, N. J. Suvažiavimas yra metinis. Bus renkama nauja valdyba. Prašome visas šio apskričio Moterų Sąjungos kuopas prisiųsti delegates.

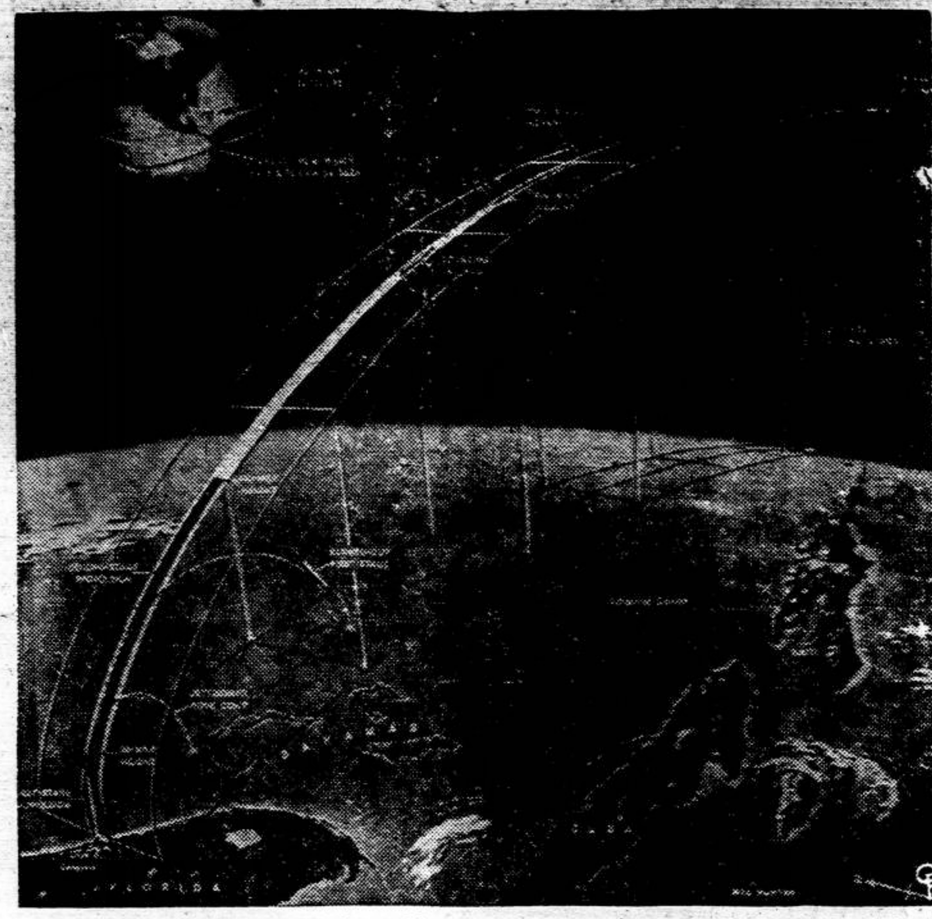

VANGUARD satelitas aplink žemę bus paleistas iš Floridos gruodžio mėn. Piešinys rodo, kaip satelitas bus iššautas trijų raketų.

NEW YORKO ALTAS IŠSIRINKO NAUJĄ VALDYBĄ

Spalio 8 New Yorko Altas, tik antru kartu sušaukęs visuotinį susirinkimą, sudarė naują tarybą. Didžiausia kliūtis buvo tautininkų užsispyrimas. Jau praėjusiame susirinkime jie griežčiausiai protestavo prieš adv. K. Michelsono kandidatūrą ir susirinkimą apleido. Šiame susirinkime pasirodė su plačia ir pretenzijų pilna deklaracija, reikalaudami ją svarstyti be eilės. Toje deklaracijoje įsakmiai reikalaujama, kad būtų atsiribota nuo adv. K. Michelsono, kad socialdemokratai atšauktų jų atstovų pareikštus šmeižtus prieš tautininkus ir kitos tarybos srovės pasmerktų socialdemokratų taktiką. Po pertraukos dr. Vl. Viliamas K. Federacijos vardu pareiškė, jog iš tikrųjų vieno iš socialdemokratų buvo paleisti užgaulūs ir apgailėtini priekaištai, kokių bendrą darbą dirbant reikia išvengti, tačiau dėl to negalima smerkti visos socialdemokratų srovės. Inž. A. Novickis Sandaros vardu pabrėžė, jog Altas yra mūsų susitarimo ir kompromiso vieta. Visoms grupėms privaloma tolerancija. Anot jo, nepasižymėjo tokia tolerancija vienas socialdemokratų atstovas, bet jos trūko ir tautininkų atstovui, kad ir vartojant ramesnį toną. V. Stilsonas socialistų vardu pasakė, kad vieno žmogaus padaryti kai kuriems tautininkams priekaištai (į kuriuos net nebuvo atsakyta) negali būti primesti visai jo atstovaujamai srovei. Socialistai nuo pat Alto pradžios lojaliai dirbo ir nori toliau dirbti.

Po tų reakcijų V. Alksninis pareiškė, kad tai, kas pasakyta, jų pilnai nepatenkina ir išsivedė iš susirinkimo kai kuriuos tautininkų atstovus. "Vienybės" redaktoriai J. Tysliava ir V. Giedgaudas pasiliko susirinkime. J. Tysliava pareiškė, kad reikia aukštai vertinti Alto instituciją, lietuvybės darbe reikia vienybės ir todėl jis neranda galimu solidarizuoti tiems, kurie susirinkimą apleido. Jis ir "Vienybė" dės visas pastangas, kad Alto vienybė būtų išlaikyta, kad ir New Yorko Altas, davęs pradžią visai JAV. Alto veiklai, galėtų vieningai veikti ir tinkamai pasiruošti Lietuvos nepriklausomybės 40 metų sukakties minėjimui.

Naujon tarybon buvo nominuoti iš K. Federacijos P. Montvila, dr. A. Skėrys, J. Šlepetys, V. Stasiukynas, Sandaros — A. Ošlapas, inž. A. Varnas, A. Kynastas, St. Aušrota, socialistų — Vincas Michelsonas, S. Bredes, B. Spudienė, A. Žilinskas, tautininkų grupės— J. Tysliava, V. Giedgaudas. Visuotinio susirinkimo vienbalsiu nutarimu tautininkams paliekama atviros durys papildyti savo atstovų skaičių iki keturių.

Tarybai pirmininkauti šiemet iš eilės tenka kaip tik tautininkams. J. Tysliava vienbalsiai išrinktas tarybos pirmininku. Išrinkti ir kiti valdybos nariai. Susirinkimas baigtas vieninga ir dirbti pasiryžusia nuotaika. (V.V.)

NEWARK, N. J.

Balfo 35-tas skyrius šaukia visuotinį susirinkimą spalio 20, sekmadienį, 12 val. šv. Trejybės bažnyčios salėje, 207 Adam St. Susirinkime bus pasiruošimas apie rudeninį Balfo vajų. Visi Balfo nariai ir tie, kurie atjaučia mūsų brolių ir sesių nelaimingą gyvenimą Europoj, kviečiami dalyvauti susirinkime. **Jieva Trečiokienė**
Skyriaus sekretorė

Magdalena Pakulienė, iki 1945 m. dirbusi Šiaulių mieste mokytoja, ieškoma jos namiškių. Rašyti: J. Steponaitis, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

IŠNUOMOJU vyrui kambarį: atskiros durys. Gražioje apylinkėje; prie gero susisiekimo (Jamaica linijos). 112 Jerome St., Brooklyn 7, N. Y. Skambinti po 6 val. vak. MI 7-2658.

Išnuomojamas šviesus 6 kambarių butas. 182 Hale Ave., Brooklyn 8, N. Y.

Pakniai šventė vedybinę sukaktį

Julius ir Nelė Pakniai atšventė 45 metų vedybinę sukaktį.

Sukaktuvininkams pagerbti spalio 6 buvo suruošta puota Lietuvių Katalikų Bendruomenės centro salėje Kearny, NJ.

Pirmas žvilgsnis krito į gražiai gėlėmis papuoštus stalus ant kurių buvo išdėliota pluoštai rūtų, primenančių mums tėviškės darželius. Svečių buvo ne tik vietinių, bet ir iš Newarko, New Yorko, Brooklyno, Philadelphijos ir kitur. Visi jie Paknių geri pažįstami, draugai, susirinkę pagerbti iš seniau atvykusių savo tautiečių, kurie savo sumanumu ir tvirtu ryžtu sugebėjo prasiskinti sau kelią į šviesesnį rytojų.

Kad Pakniai — lietuviai patrijotai, dosnūs bažnyčiai ir įvairiems lietuviškiems reikalams, rodė visa eilė pasakytų kalbų ir pareikštų sveikinimų. Puikiai juos charakterizavo ir jų nuopelnus iškėlė didelis lietuvių veikėjas advokatas Ch. Paulis (vadovavęs vaišėm) adv. Andr. Salvest, visuomenininkas P. Velevas, o Kearny miesto meras J. Healy net specialų miesto vardu parašytą rašta įteikė. Gražius sveikinimo žodžius pabėrė Jokubas Stukas, radijo valandėlės rirektorius, "Vienybės" rad. J. Tysliava, senieji draugai — Gudas, Alb. Trečiokas, Kralikauskas ir kt.

Pokyly taip pat dalyvavo kleb. kun. L. Voiciekauskas ir vikaras kun. D. Pocius. Klebonas prašė Aukščiausiojo palaimos Pakniams, o kun. D. Pocius priminė, jog Pakniai— stambūs parapijos rėmėjai — savo lėšomis įrengė naujajai bažnyčiai varpus ir šiaip daug aukojo pinigais.

Buvo perstatyta visa eilė Paknių draugų ir artimiausių pažįstamų.

Sukaktuvininkams sugiedota "Ilgiausių metų" ir įteiktos kuklios dovanėlės. J. M.

BOSTONO ŽINIOS

Kviečia choran
Šv. Petro parapijos choras jau visas mėnesis kaip pradėjo žiemos sezono darbą. Choro dirigentas komp. Jeronimas Kačinskas praneša, kad choran priimami nauji nariai. Prisirašyti geriausiai trečiadienių vakarais per choro praktikas.

Misijos jaunimui
Spalio 14 šv. Petro parapijos bažnyčioje pradėtos savaitės misijos jaunimui ir angliškai kalbantiems. Misijas veda pranciškonas Tėvas Lucas. Misijų pamokslai sakomi 9 val. rytais ir 7:30 val. vakarais.

Paskaitos vedusiems
Vedusioms poroms specialios paskaitos apie moterystę Bostono apylinkėje bus spalio 20 ir 27 d.d. 2 val. po pietų šv. Juozapo mokyklos salėje, Roxbury, Mass.

Ateitininkų susirinkimas
Spalio 13 dr. J. Leimono bute, 52 Thomas Park, įvyko studentų ateitininkų susirinkimas. Susirinkimo metu paskaitą apie katalikiškąją moterystę skaitė kun. V. Gidžiūnas, OFM.

Vėl laimėjo
Spalio 6 įvykusiame ugnegesių parade dalyvavo šv. Petro parapijos CYO orkestras. Po parado įvykusiose varžybose mūsiškiai vėl laimėjo pirmąją vietą ir buvo apdovanoti gražia laimėjimo taure.

Meno paroda
Dail. V. Vizgirdo meno kūrinių paroda atidaroma spalio 26, šeštadienį, 6 val. vak. tautininkų namuose. Ją bus galima apžiūrėti dar ir sekmadienį.

Pusvalandis televizijoje
Spalio 18 d. 8:30 val. vak. iš stoties WGBH TV 2 kanalu bus rodomi tautiniai lietuvių šokiai. Šoks O. Ivaškienės tautinių šokių grupė, kalbės Lietuvos garbės konsulas adv. A. Šalna.

Vedė
Spalio 6 moterystės sakramentą šv. Petro par. bažnyčioje priėmė. Edward J. Regan su Regina Baronaite. Moterystę palaimino jaunosios giminaitis kun. Antanas Bendzevičius.

Krikštai
Spalio 6 šv. Petro par. bažnyčioje buvo pakrikštytas Juozo Venčkausko ir Gertrūdos Prothman - Venčkauskienės sūnus Jurgio vardu. Tėvai gyvena 165 W. 5th St.

BOSTON, MASS.

BARASEVIČIUS ir SŪNUS
FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. ANdrew 8-2590

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

NEW YORKAS

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiski-
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

William J. Drake-Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAmaica 6-7272

J. B. SHALINS - ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse: veikia ventiliacija.
Tel. VIrginia 7-4499

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui
kreiptis pas
Juozas Andriušis
GENERAL INSURANCE BROKER
CONSULTANT - NOTARY PUBLIC
Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.
Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, biznai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.
Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut
Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
Kreiptis: šiokiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Juozas Andriušis
87-09 Jamaica Ave Woodhaven, 21, N. Y
VIrginia 7-4477

WINTERGARDEN TAVERN Inc.
KABARETAS
VYT. BELECKAS savininkas
Baras. Salė vestuvėms parengimams, susirinkimams, etc.
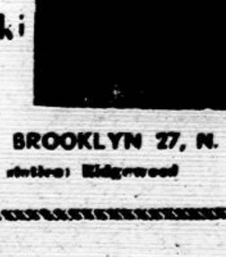
1883 MADISON ST BROOKLYN 27, N. Y.
[illegible]

EVergreen 8-9794
M. and Z. Collision Works
JULIUS MALDUTIS
savininkas
Sulankstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas
937 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.